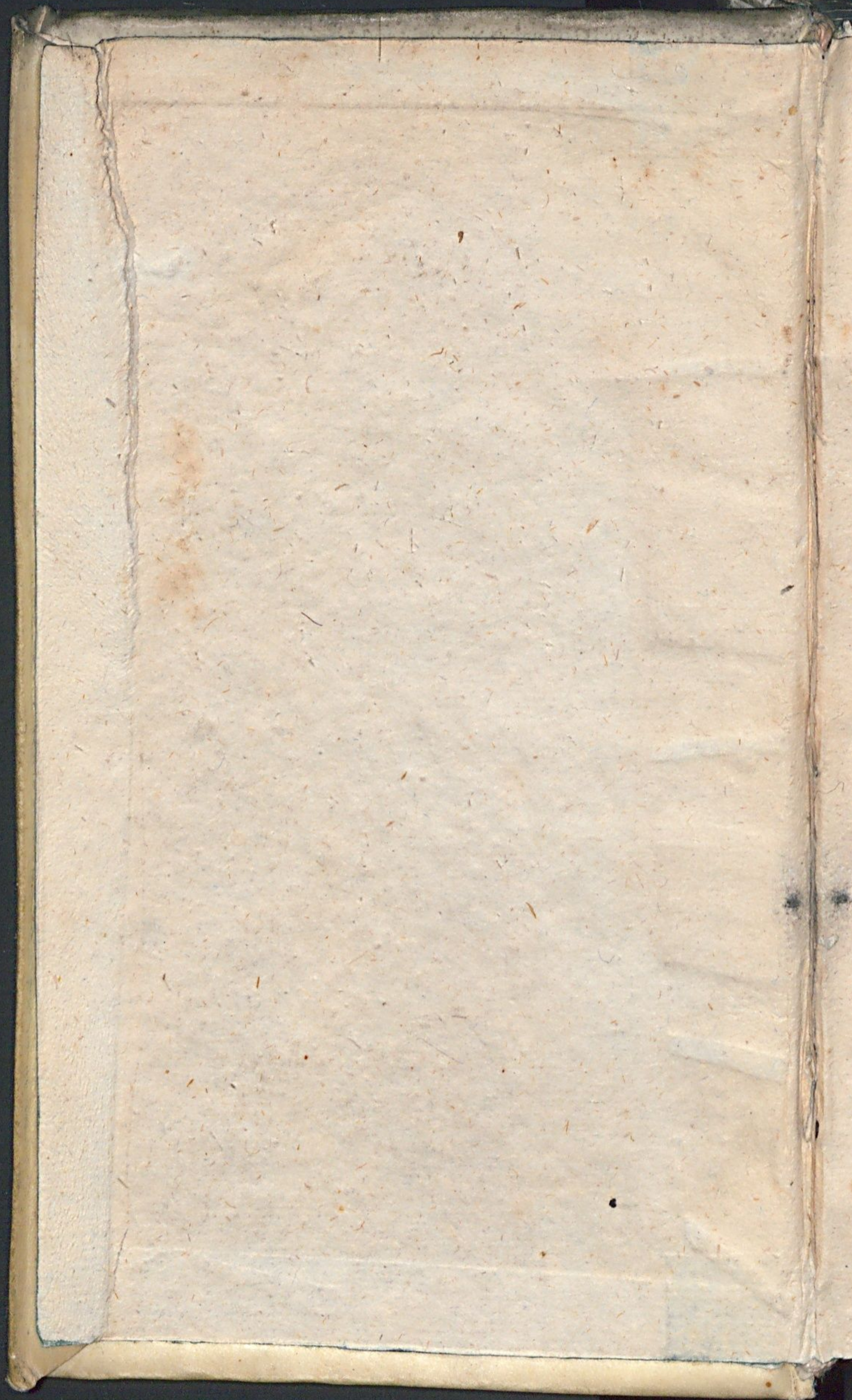


M I P S W R

1 6 7 3



9
M. DAVIDIS GRAFUN-
DERI, FALCOBURGO
MARCHICI,

GRAMMATICA
CHALDAICA,

Methodo adeò facili
conscripta, ut quis proprio
Marte sine manuctore hanc
lingvam addiscere
possit.



WITTEBERGÆ,
Sumptibus PHILIPPI FUHRMANNI,
Bibliopolæ Lipsiensis.

Typis MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.
ANNO M. DC. LXX.

DEO
&
PRÆCEPTORI
Sacrum!

THEOLOGO
MERITIS IN ECCLESIAM ET
SCHOLAM MAGNO,

VIRO

SUMME REVERENDO,

MAGNIFICO, AMPLISSIMO atq;
EXCELLENTISSIMO

DN. VALENTINO

SS. Theol. Doct. undiqvaqve

celeberrimo,

Reverendissimo ac Serenissimo

DN. DN. CHRISTIANO,

Christianissimo DUCI, Saxoniae ac Postu-
lato Administratori Episcopatus Martisburgen-
sis à confessionibus sacris, consiliis Eccle-
siasticis, & concionibus aulicis
primariis,

Dno. Mæcenati ac Evergetæ meo

*sanctissima & filiali devotionis ac obsequii cultu &
vultu atatem prosequendo, ac in CHRISTO
post DEUM Patri submissè devene-
rando, inq; oculis fe-
ndo,*

à JE-

à JESU, fonte salutis, salutem
& omnia fausta
precor

&
Hasce parvas Grammaticæ
pagellas

*Testande gratie, quam debeo; non referenda,
quantam debeo,*

devoto & humillimo animi
affectu

do, dico, confecro

**EJUSDEM PLURIM. RE-
VERENDÆ MAGNI-
FICIENTIÆ**

*pluribus, nec parvis meritis obstrictus ac subje-
ctissimus cliens*

M. DAVID GRAFUNDER,
nuper Scholæ Cüstrinens. in Mar-
chia Rector, jam vocatus Pastor
Salgastensis.



Candido & Benevolo

LECTORI

JESUM,

atq; inde

OMNIA FAUSTA!

Ecce Tibi, LE-
CTOR BENEVOLE,
primam Grammaticæ
meæ Chaldaicæ partem
hanc ut publici juris fa-
ciam, commoveruut
me non tantùm promis-
sa mea; sed & imprimis
gloria Altissimi, & salus

) 3

Ju-

Juventutis Scholasticæ.
 Minimè verò acutisfi-
 morum Philologorum
 præcepta hisce meis re-
 jicio, & nova cudo; mul-
 tò minùs alios Gramma-
 ticos de ponte præcipi-
 to, & cornicum, quod
 dicitur, oculos transfo-
 dio, sed usitata & hæte-
 nus passim recepta faci-
 liore via & methodo dis-
 pono, & juventuti pro-
 ponenda & inculcanda
 commendo. *Ἀξιολογητέον* il-
 lud Senecæ: Etiam si
 omnia

omnia à veteribus inven-
 ta sunt : hoc semper
 novum erit, **USUS ET**
INVENTORUM
SCIENTIA & dis-
 positio. **Q**uod si quis
 compendiosiora & me-
 liora proferet, ex facili
 cedam, ac illi palmam
 dabo. Alteram partem,
 in qua **Syntaxis**, com-
 pendium **Lexici**, & per-
 spicua manuductio ad
Lingvam Chaldaicam,
 continetur, cum **DEO**
 & die floridiora quam-
 pri-

⦿:(o):⦿

primum etiam commu-
nicabo ; Simili modo &
Phraſeologiam & Janu-
am Chaldaicam. His-
ce interim, LECTOR
BENEVOLE, mecum
utere ; & bellè vive,
vale.

VVITTEBERGÆ,

in exilio meo, Anno

1670.

MEA



MEA DOMINE GUBERNA

FACTA!

CAPUT I.

De

LECTIONE & SCRIPTIIONE.

2. DE VOCALIBUS. 3. DE TONO

SEU ACCENTU.

אֲתוֹן עֲסָרִין וְתַרְתִּין

Chaldæi consonantes numerant XXII, easq; legunt retrorsum.

Quarum Nomina, Figuras & Potestates sequens exhibet tabella.

א Aleph	ל Lamedh l
ב Beth bh β	מ Mem m
ג Gimel gh	נ Nun n
ד Daleth dh	ס Samech s
ה He h	ע Ain
ו Vav v	פ Pe ph
ז Dsain ds	צ Zade z
ח Chet ch	ק Kuph q
ט Thet t	ר Resch r
י Jodh j	ש Schin sch
כ Caph ch	ת Tau. th.

A

Lit-



2.
 2 Litteræ seu Consonantes di-
viduntur multifariam

1. Ratione organi in Gutturales אהחע
Labiales בוּמף, Palatinas גיכק, Linguales
דטלנר, Dentales זסצרש.

3 II. Ratione soni in Unifonas &
Bifonas.

Bifonæ sunt 6 litteræ כ פ ת & penul-
tima Alphabeti ש, quæ sonum variant: Reli-
quæ omnes sunt unifonæ. Nam

4 ש cum dextro puncto valet
sch, cum sinistro s.

Puncta hæc interdum cum holem coinci-
dunt.

5 Dagesch Lene literas Begad-
kephat indurat.

6 Forte litteras geminat.

Not. 1. Dag. forte sæpè in ך resolvitur.
2. Ejus loco sæpissimè est geminum ם
vel ן.

7 III. Ratione valoris in Qvie-
scentes & Mobiles.

Qvie-

^{3.} Quiescentes sunt וי וי, & quiescunt

1. נ cum vocali caret. 8

2. ה finale, nisi puncto map- 9
picknotetur.

3. Vav cum holem & schureck, 10
nisi duas habeat contiguas Vo-
cales.

4. Jodh finale post (·) vel (-). 11

Not. Jodh medianum vocali cassum cum
, & finale cum (·) (-) & i legitur, & coa-
lescit in quasi Diphthongum.

IV. Ratione figuræ in Unifor- 12
mes & Biformes.

Uniformes sunt, quæ ratione scriptionis
sunt æquialtæ. Biformes sunt vel Dilatabiles
vel Finales.

Dilatabiles complementi vel 13
ornatûs gratiâ diducuntur, sunt-
que אהלה dictæ.

Finales in dictionum clausu- 14
lis extenduntur

סנאפך vel סנאפך

A 2

V. Re.



15

4.

V. Ratione officii dividuntur
literæ in Radicales & Serviles.

Serviles memoriæ causa his vocibus com-
prehenduntur מֹשֶׁה רָכַתָּב הַלֵּין Moses
qvi scripsit hæc; Reliquæ sunt Radicales.

II. PUNCTA VEL VOCALES.

16

Puncta sunt vel Essentialia,
vel Accidentalialia.

Essentialia sunt illa, quæ aliis dicuntur Vo-
cales, suntq; vel Systatica vel Asystata.

Systatica sunt, quæ Accentûs modulatio-
nem seu cantum admittunt, suntq; iterum
duplicia, longa alia, alia brevia.

17

Longa sunt quinque

A	-	Kametz	קָמֶץ	גֵּרוֹן
E	-	Zere	קֶמֶץ	קֶטֶן
I	י	Hireck cum jodh seu magnum.		
O	ו	Holem.		
U	ו	Schureck.		

Memoriæ causa comprehenduntur his
verbis technicis,

יְהוָה אֱלֹהֵי טוֹב הוּא

Dominus DEUS meus bonus est.

Voca-

5.
Vocalis Longa à Judæis vocatur:
תנועה גדולה motio magna, תג

Brevia sunt:

18

a	Patah	גְּדוּלָה	פַּתַח
æ	Sæghol	קֶטֶן	פַּתַח
i	Hirek parvum.		
o	Kametzkatuph.		
ü	Kübbutz.		

Includuntur his verbis

כֹּרֶם כֶּמֶר פֶּגֶר

Omnis monachus piger.

Vocalis brevis תנועה קטנה

19
Inter has Vocales (-) duplex
est: Proprium & Vicarium. Pro-
prium est, quod per se tale est.
Vicarium vulgò dicitur patah
genubha: &

20
Legitur patah genubha ante
consonas גְּבִיעַ in fine, ut.

Reperitur & sub penultima littera, se-
quente scheva muto cum Dagesch leni, ut:
הַשְּׂתַכְחָת hischtecháacht, Dan. 5. 27. Fit ve-
rò hoc in 2da Præt. Ithpehel, cum ultima Ra-
dica-

6.

dicalis est עוֹהָ. It. in prima Sing. Præt. Aphel, ut אֲשַׁכַּחְתָּ inveni, pro אֲשַׁכַּחְתָּ Dan. 2. vers. 25.

Not. 1. Vocales longæ per se constituunt syllabam, nec attrahunt ad se litteram sequentem, nisi in fine dictionis, ut גַּד־וֶזֶן vexillum.

2. Vocales longæ longè & cum quadam mora proferendæ.

3. Vocales breves attrahunt ad se litteram sequentem, ut אֲנִי. Excepta (-) (·) & (·) in penultima, ut יִהְיֶה, יִאֲשֶׁר.

4. Chireck aliquando scribitur absque Jodh. Alii dicunt: Chireck magnum semper est cum littera Jodh, sed quiescente nunc explicitè & apparenter, nunc implicitè & latenter.

5. Kametzchatuph rarissimè hic usurpatur, & pro illo mansit holem.

6. Vav & Jodh sæpè duplicantur vel in medio pro simplici consona, & loco dagesch fortis, vel in fine, ut כוֹרֵי, חַיִּיבֵי pro חַיִּיבֵי. In fine quando duplicantur, non raro N interseritur, ut יִצְחָק justus.

7. Ubi occurrit (·), ibi י interponitur nonnunquam, ut מִלֵּיל.

Pun-

7.
Punctum asystaton est, quod 21
per se statam & certam cum lite-
ra syllabam non constituit, & di-
citur scheva, estque vel simplex
vel compositum.

Scheva simplex constat duo- 22
bus punctis, infra se perpendi-
culariter positus hoc modo (:),
estque vel expressum vel subintel-
lectum.

Expressum est indifferenter nunc mobile,
nunc quiescens.

Scheva mobile est 1. ab initio. 23
2. sub dagesch. 3. post socium, &
4. denique plerumque post patah.
ut ביתא אתפקדא, פקרת, פקר

Not. Chaldaei amant sonos contractio-
res, ideo familiare sibi habent scheva, ut
ex מלך, ex בשר, ex פקר, ex פקר
מלך.

8.

24 Quiescit verò scheva 1. ante
 socium. 2. post breves. 3. in fine.
 4. post longas plerumque
 ut: בִּישְׁתָּהּ , פְּקָדֶיךָ , אֶתְּפַקְדֶיךָ
 אֲדַרְכֶיךָ

Subintelligitur scheva quiescens sub qua-
 libet littera finali mobili, ut נָס. Id quod elu-
 cescit, dum litteræ finali aliquid additur, ut
 פְּקָדֶיךָ ex פֶּקֶד . Ponitur verò expressè in
 ךְּ finali. Item sub litteris בָּרַק & טַפַּח
 post socium scheva, ut פְּקָדֶיךָ.

25 Scheva compositum propri-
 issimè tantùm litteris Gutturali-
 bus subjicitur, quibus loco sche-
 va simplicis in initio & medio
 dictionis inservit. Interdum ta-
 men etiam aliis, quàm Guttura-
 libus, subscriptum reperitur, est-
 que triplex

α	::	chateph patah
ᾱ	::	chateph sæghol
o obsc.	::	chateph kamez.

III.TO.

III. TONUS.

Tonus plerumque est in ul- 26
tima.

Vox tunc dicitur Milra, ut מִרְאֵה. Not.
מִרְעֵה est vox Chald. & *infra* notat in fine
vocis accentum esse indicans. מִלְעֵה verò
supra significat, q. d. in syllaba superiore ac-
centum locatum esse.

Penacuta sunt, quæ in י - de- 27
finunt, ut בִּינֵי, בִּירֵי.

Vox tunc dicitur Milhel.

Item, quæ in servilia כִּי, נָא, הֵא 28
terminantur. תָּא, נִי, וִי, וְהִי
מִלְכִּי, רַגְלֵי, מִלְכָּה, פְּקֻדֵי, וְהִי
מִלְכוּי, מִלְכוּהִי.

Huc refer i. ea, quæ terminantur in י in
Verbis, ut פְּקֻדֵי. 2. אֵא quum ponitur pro ה
Paragogico, ut מִלְכָּה חֲשַׁבְתָּ cogitasti, מִלְכָּה
ab expiando.

CAPUT II.

Tradit

NOMINUM 1. FIGURAS.

2. SPECIES. 3. GENUS. 4. MOTIO-
NEM. 5. DECLINATIONES.

6. FORMAM.

I. FIGURA.

29 Figura est vel simplex vel com-
posita, Simplex ubiq; obvia.

30 Composita Chaldæi habent
elegantissima, & interdum du-
as voces in unam quasi contra-
hunt.

ut מַרְעֵל הַכָּל princeps, q. d. מְרַבֵּל
Dominus super omnia, vel אֹמֵר כָּל edic-
cens omnia, בְּעֵלְדַבְּכָא hostis.

II. SPECIES.

31 Nomina sunt vel Primitiva vel
Derivativa.

Primitiva, cum Vox à nulla alia descendit,
ut שָׂרָפָה caput.

Deri-

Derivativa derivantur vel ex 32

Peal vel Paël

1. Sola vocalium mutatione, ut ex מֶלֶךְ regnavit, fit מַלְכָּא. à גִּיבִי fit גִּיבִי.

2. Literarum וְהֵאֱמַנְתִּי qvarundam additione.

Aucta initio tantum pleraq; 33
Mem gerunt in fronte, & plerumq; terminantur in patah.

Aucta fine tantum partim as- 34
sumunt Nun vel Jodh; partim Aleph vel Tau.

Utrinque aucta incipiunt à 35
Mem vel Tau, & desinunt in Aleph vel Tau.

3. Literalium radicalium detractio, quæ forma in Defectivis & Quiescentibus sæpissimè occurrit.

4. Additione & detractio simul, ut ex מֵרַע fit מֵרַע.

Mu-

36 Mutuantur & à Græcis multa vocabula, sic

גְּנוּסָה ex γένεσις, דְּוָרָן ex δῶρον

בְּסִים ex βῆσις.

III. GENUS.

37 Genus est triplex: Masculinum, Fœmininum & Comune.

Neutrum non habent, sed ferè per Fœmininum exprimunt, rarò per Mascul.

38 Cognoscitur verò Genus I. Ex significatione. Nam

39 Masculina sunt Nomina Propria virorum, virilium officiorum, fluviorum, montium, mensium, populorum.

40 Fœminina sunt Nomina Propria mulierum, muliebrium officiorum, regionum & urbium.

Com-

Communia sunt

41

1. Nomina Epicæna h. e. nomina animalium sub una terminatione utrumque sexum denotantia.

2. Nomina Numeralia à viginti ad centum inclusivè: In his Digi cum Denariis juncti genus distinguunt.

3. Partes animalium geminæ, quæ tamen ut plurimum Fœminina sunt.

II. Cognoscitur Genus ex terminatione: Nam

42

In Radicalem vel ^m desinentia sunt Masculina,

43

Exc. Nomina, quæ patiuntur Apocopen ^א ^נ, hæc Fœminina sunt, ut ^א ^ל.

In Servilem Aleph, He vel Tau finita sunt Fœminina.

44

Excipiuntur Numeralia Cardinalia à tribus ad decem, quæ sub terminatione Masculina Fœminina sunt, & contra, sub terminatione Fœminina, Masculina.

IV. MOTIO.

Fœmininum formatur à Masculino in ^נ

45

Not.

Not. 1. Quæ desinunt in Jodh quiescens, convertunt id in mobile, ut ex יאִי fit יאִיִּי.

2. Gentilia, aliaq; Nomina in י־ finientia mutant י־ in ה־, cui ה־ jungunt, ut: מצרָהּ, מצרֵיהּ.

3. רִיקְנִיָּא facit רִיקְנִין, quod & pauca alia imitantur.

V. DECLINATIO.

בְּטִיחַ הַשְּׂמוֹת.

46 Est vel prima sive Masculinorum; Vel secunda sive Foeminarum.

47 Numeri sunt duo: Singularis לשון בְּכִיּוֹם & Pluralis, לשון יְחִיד.

Duali carent: Dualitatem indicat vox תְּרִין biduum, ut: יוֹמִין, תְּרִין.

48 Casus formantur per particulas Nomine invariato, & quidem.

Genitivus fit per יִי vel יִ.

Dativus per לִ.

Accusativus per יָת.

Not

15.

Not. Particula ית Verbis Passivis aut Intransitivis juncta, Nominativum cum emphasi valet.

Vocativus לשון קריאה per Emphaticam formam exprimitur.

Ablativus per מן, מ, ב.

Sæpissimè tamen hæ præformativæ litteræ omittuntur.

DECLINATIO PRIMA.

Nomina primæ Declinationis sive Masculina Pluralem in forma absoluta formant à suo Singulari emphatico, mutato tantum א in ין.

ut ספרין ex ספרא. Pauca desinunt in ין, ut ירין ἀνόμαλον est.

DECLINATIO II.

Nomina secundæ Declinationis sive Foeminina in forma absoluta Pluralem formant à suo Singulari absoluto, mutato א in ין. ut בתולין ex בתולה.

Not.

Not. i. Quæ terminantur in וַת in Plur. מַלְכוּתֵי mutant וַן, ut: מַלְכוּתֵי ex מַלְכוֹן. Quod alia nonnulla imitantur, è quibus communiora sunt:

עֵינָיו	עֵינָה	אֶרְוֹן	אֶרְוֹן
לִילָוֹן	לִילָה	עֲלֹן	עֲלֹן
מֵאֹן	מֵאה	שִׁפּוֹן	שִׁפּוֹן

2. Ante ך sæpè N per epenthesis interponitur, ut: צִרְיָאֵן pro צִרְיָן.

3. Quæ terminantur in יַת in Plur. יַת mutant in יַין, ut זֶרְעֵיךָ ex זֶרְעֵיךָ.

4. Quæ à Masculinis in ך - veniunt, ך - in Plurali quandoque resumunt, ut יְהוּדָיִם ex יְהוּדָיִם.

4. Nonnulla sunt ἀνόμαλα, ut רַבּוּ myrias facit אֲמָתָא ex אִמְתָּהּ, רַבּוֹן & רַבְבֵּן אֲמָהֶן & אֲמָהֶן miraculosum opus, פְּרִישׁוֹן & פְּרִישׁוֹן מַרְגְּלוֹת, facit מַרְגְּלוֹת & מַרְגְּלוֹן.

VI. FORMA.

51 Chaldæi triplicem Nominum formam agnoscunt in utroque Ge

Genere & Numero: Absolutam,
Emphaticam & constructam.

Forma emphatica Masculi- 52
norum in Singulari Numero
formatur ab absoluta in נָ,

ut סֵפֶר ex סְפֵרָה.

In Plurali v. Numero similiter 53
fit ex absoluta, convertendo ter-
minationem יָ in יָה־,

ut גְּבֻרִים ex גְּבוּרָה.

Fœminina Singularia si in ab- 54
soluta forma desinant ut Mascu-
lina, Emphaticam quoque; ut Ma-
sculina in נָ,

ut אֶרֶץ ex אֶרֶץ.

Si verò in נָ desinant vel הָ, 55
emphaticam formant mutando
terminationem illam in הָה־ præ-

B

ce-

cedente *scheva* five *simplici* five
composito, ut מְדִינָה ex מְדִינָה
 נְבוּאָה ex נְבוּאָה.

56 *Fœminina Pluralia* ex *absol-*
luta fiunt, in תָּא mutando,
 ut בתּוֹלָתָא ex בתּוֹלָן.

REGIMEN seu FORMA CONSTRUCTA.

סְמוּכּוֹרָה

57 *Singularia Masculina* in *regi-*
mine ponenda *conveniunt* cum
forma absoluta.

Nisi, ultima terminetur in ם vel ם, hæ
 namque in *regimine* mutantur in (-). ut
 עֵקֶר שְׂרֻשׁוֹתָיו stirps radicum ejus, Dan. 4.
 v. 12. ex עֵקֶר.

Sæpissimè tamen hoc non observatur, ma-
 net namque interdum & (ם) & (ם).

58 *Pluralia verò Masculina* *con-*
vertunt in י, ut גְּבֵרִין ex גְּבֵרִים.

Sin-

Singularia Fœminina propter 59
 regimen mutant נ. vel ה. in ת.,
 ut נְבוֹאָה ex בְּתוּלָה, אֲרוּחָה ex אֲרוּחָה.

Pluralia Fœminina conuer- 60
 tunt Nun in Tau,
 ut בְּתוּלָה ex בְּתוּלָן.

CAPUT III.

De

ANOMALIS NOMINUM.

Anomala alia sunt ἀκλιτα, alia δικλιτα,
 alia ἑτερόκλιτα.

Ἀκλιτα i. e. alterutro Numero Defectiva
 sunt vel Singularia tantum, vel Pluralia
 tantum.

Singularia tantum sunt No- 61
 mina Propria, metallorum ferè,
 liquidorum, & multa alia usu ob-
 servanda, ut:

אֲרוּחָה aurum, בְּתוּלָה ferrum, דְּבִשָׁה.
 בֵּן filius & פֶּה os, oris sunt Singularia
 tantum.

B 2

Qvæ.

62. Qvædam Nomina ætatum
sunt Singularis, qvædam Plur.
Num. tantum,
ut זְקֵנָה, עֲלִימִין, בְּתוּלִין.

63. Nomina Cardinalia à tribus
ad decem inclusivè, utrumque
quidem habent Numerum, sed
variâ significatione. Singularia
enim tantum, unitates; Pluralia
verò decurias significant,
ut שֵׁשׁ sex, שְׁשִׁים sexaginta.

Pluralia tantum sunt חֲמִישִׁים, חֲמִישִׁים &c.

Διὰ τὴν ἑξῆς sunt, quæ redundant in Numero
Plurali, Genere & flexione simul, Nam

64. Masculina in Plurali commu-
nia sunt:

אֲרִיזִים, אֲרִיִּים, אֲרִיִּים & אֲרִיִּים אֲרִיִּים
בְּקָרִים, בְּקָרָה, אֲתִין, אֲתִין, אֲרִין, אֲרִין
גְּבִינִים, גְּבִינָה, גְּבִינִים, גְּבִינִים, בְּקָרִים
חֲקִלִים

חֶקְלֹן, חֶקְלִיז, חֶקְלִין, חֶקְלֹן, חֶקְלִין, חֶקְלִין, חֶקְלִין, חֶקְלִין.
 כּוֹרְסֹן, כּוֹרְסִין, כּוֹרְסִין, כּוֹרְסִין, כּוֹרְסִין, כּוֹרְסִין, כּוֹרְסִין.
 מִדְּבָרִין, מִדְּבָרִין, מִדְּבָרִין, מִדְּבָרִין, מִדְּבָרִין, מִדְּבָרִין, מִדְּבָרִין.
 תְּרִיסָן, תְּרִיסִין, תְּרִיסִין, תְּרִיסִין, תְּרִיסִין, תְּרִיסִין, תְּרִיסִין.
 רַבְרָבִין, מִיּוּן & מִיּוּן Huc refer
 רַבְרָבִין.

Fœminina in Plurali Com- 65

munia,

אֶתְנִין, אֶתְנָא, בְּרִכִין, בְּרִכֹן, בְּרִכָּא.
 מְסוּקָתָא, נִפְשִין, נִפְשִין, נִפְשִין, נִפְשִין, נִפְשִין, נִפְשִין.
 שְׁעִין, שְׁעִין, שְׁעִין, שְׁעִין, שְׁעִין, שְׁעִין, שְׁעִין.
 מִרְבָּן, מִרְבִין, מִרְבִין, מִרְבִין, מִרְבִין, מִרְבִין, מִרְבִין.

Ἐπεόαλις sunt, quæ Genus in altero Numero variant: Nam

Quædam Masculina Plura- 66

lem formant more Fœmininorum & contra.

Frequentiora ex Masculinis sunt:

כְּלִילִין, כְּלִילִין, אֶזְמִילִין, אֶזְמִילִין, אֶזְמִילִין, אֶזְמִילִין, אֶזְמִילִין.
 שְׂמִהִין, שְׂמִהִין, פְּחִיין, פְּחִיין, פְּחִיין, פְּחִיין, פְּחִיין.

Præcipua è Foemininis sunt:

מַלְיָא . חֵילִין . חֵילָא . אִמִּין . אִמָּתָא
 קַרְיָא . נוֹקְבִין . נוֹקְבָא . כְּתוּן . כְּתָא . מְלִין
 שַׁבָּת . רוּחִין . רוּחָא . דְּתַאֲרִין . דְּתַאֲרָה . קַרְוִין
 שְׁבִין . שְׁנָא . שְׁעִין . שְׁעָתָא . שְׁבִין

CAPUT IV.

De
 NUMERABILIBUS.

67 Numeralia sunt vel Cardinalia vel Ordinalia.

Cardinalia sunt vel Masculina, ut unus, חד
 אַרְבָּעָה tres תְּלָתָא, duo, תְּרוּי, תְּרוּי, תְּרוּי
 שִׁבְעָא, שִׁבְעָא, 6. שֵׁשָׁתָא, 5. חֲשֵׁמָה, חֲשֵׁמָא, 4.
 10. עֶסְרָא, 9. תְּשַׁעָא, 8. תְּמַנְיָה, תְּמַנְיָא, 7.
 & in- תְּרוּי עֶסְרָא, 11. חֲדָא עֶסְרָא vel חֲדָא עֶסְרָא
 תְּלָתָא עֶסְרָא, 12. תְּרוּי כֶּר de elisa Gutturali
 14. אַרְבֵּיסָר & contractè אַרְבַּעָא עֶסְרָא, 13.
 חֲמִיסָרִי, חֲמִיסָר & contractè חֲמִשָּׁא עֶסְרָא
 תְּמַנְיָא עֶסְרָא, 17. שִׁבְעָא עֶסְרָא, 16. שֵׁשָׁתָא עֶסְרָא, 15.
 19. תְּשַׁעָא עֶסְרָא, 18.

Vel

Vel Foeminina,

תלתו 2. תרתין, תרתו 1. חרין, חדרה
 חמשתו 4. ארבע, ארבעתו 3. תלת
 שבעתו 6. שית, שרת, שרתו 5. חמש
 תשעתו 8. תמני, תמניתו 7. שבע
 חרא עסרו 10. עטר, עסרתו 9. תשע
 13. תלת, עסרו 12. תרו עסרו
 שותיסר 15. חמש עסרו 14. ארבע עסרו
 תמניסר 17. שבסרו 16. שתסרו, שתסר
 שתסרו תשע עסרו 18. תמני עסרו
 19. שתסרו

A monadicis formantur De- 68
 narii per terminationem Plura-
 lem, suntque Communis Ge-
 neris,

50. חמשיין 40. ארבעין 30. תלתין 20. עסרוין
 80. תמניין, תמנן 70. שבועין, שבועין 60. שתין
 90. תשעין

Ordinalia Masculina sunt: 69

קמי & per Syne. קדמאה, קדמאי, קדמי
 קמאה

תְּלוּתָאֵי , תְּלוּתֵי . secundus . תְּנִין primus קְמָאָה
 4 רְבִיעִיא , רְבִיעָאָה , רְבִיעֵי . 3 תְּלָתָא , תְּלָתֵי
 שְׁתֵּיתָאָרְוָה , שְׁתֵּי . 5 חֲמִישָׁאֵי , חֲמִישֵׁי
 6 שְׁבִיעִיאֵי , שְׁבִיעָאָרְוָה , שְׁבִיעֵי , שְׁבִיעֵי
 8 תְּמִינָאֵי , תְּמִינֵי . 7 שְׁבִיעִיא , שְׁבִיבְעָרְוָה
 10 עֶסְרִיאָה , עֶסְרָאֵי . 9 תְּשִׁיעָאָה , תְּשִׁיעֵי
 13 תְּלָסְרֵי . 12 תְּרוֹסְרָאֵי . 11 חֲדָסְרָאֵי
 & sic in reliquis.

70 Ordinalia Foeminina sunt:

& תְּנִינָה , קְדָמִיתָה vel קְדָמִיתָה
 רְבִיעִתָה , תְּלוּתִיאָה & תְּלוּתִיאָה , תְּנִינָה
 חֲמִישִׁתָה , חֲמִישִׁתָה , חֲמִישִׁתָה , רְבִיעִיתָה &
 & שְׁבִיעִתָה , שְׁבִיעִתָה , שְׁבִיעִתָה
 , תְּמִינָתָה , תְּמִינָתָה , שְׁבִיעִתָה
 עֶסְרִיתָה , תְּשִׁיעִתָה .

71 Distributivi Numeri efferuntur per Cardinalium reduplicationem.

CAP.

CAPUT V.

De

PRONOMINE.

Pronomina sunt vel integra 72
sive separata, vel truncata.

Separata Pronomina sunt vel integra, quæ
Genere & Numero distinguuntur, suntque
tria, tres personas indicantia.

Not. 1. Personæ Pronomen Generis Com-
munis est.

Primæ personæ.

Plur.	Sing.	
אֲנֵכֶם , אֲנַחְנָה , נַחְנָה .	אֲנִי	N.
דִּילְכֶם , דִּילָנִי	דִּילִי	G.
לָכֶם , לָנִי	לִי	D.
יִתְּכֶם , יִתְּנִי	יִתְּנִי	Ac.
מִכֶּם , מִנִּי	מִנִּי	Abl.

Pronom. 2. Person. Masc.

Plur.	Sing.	
אַתְּכֶם , אַתְּכֹן	אַתְּ	N.
דִּילְכֶם , דִּילְכֹן	דִּילְךָ	G.
לְכֶם , לְכֹן	לְךָ	D.
יִתְּכֶם , יִתְּכֹן	יִתְּךָ	Acc.
מִכֶּם , מִכֹּן	מִיְּךָ	Abl.

Pronom. 2. Person. Fœm.

Plur.	Sing.	
אתון	את	N.
דידכון דידכון	דילך	G.
לכון	לך	D.
יתכון	יתך	Ac.
מנכון	מנך	Abl.

Pronom. 3. Person. Masc.

Plur.	Sing.	
הנפון אינפון הנפון	הוא	N.
דירהון	דיליה	G.
להון	ליה	D.
יתהון	יתיה	Ac.
מנהון	מניה	Abl.

Pronom. 3. Pers. Fœm.

Plur.	Sing.	
הנפין אינפין הנפין	היא	N.
דיריהון	דילה	G.
להון	לה	D.
יתהון	יתה	Ac.
מנהון	מנה	Abl.
		Not.

Not. Pro אַרְיָא, legitur etiam אַרְיָא
cum הַ.

Pro הוּא quandoque est הוּוּ & הוּוּ ex forma
Syriaca.

Pro הַמּוֹן per Apocop. etiam dicitur הַמּוֹן.

Vel Defectiva, quæ alterutro Genere vel
Numero deficiunt.

Singularia tantum sunt

73

הַיְיָ, הַיְיָ, הַיְיָ, is, iste, ille Masc.

הַיְיָ, הַיְיָ, ista, ea F. Legitur tamen etiam הַיְיָ
fœmininè.

הַיְיָ, הַיְיָ, הַיְיָ, hic, hæc, iste, ista, istud.

הַיְיָ, הַיְיָ, אִיִּדָא, אִיִּדָא, ecquis, quisnam, quænam.

הַיְיָ id. unde Composita אִיִּדָא, quænam,
הַיְיָ hæc.

הַיְיָ hic, iste. הַיְיָ, iste, ista.

הַיְיָ, iste, ista.

Pluralia tantum sunt

74

הַיְיָ, אִלּוּ, illi.

הַיְיָ, אִלּוּ, illi, illæ, illa.

הַיְיָ id. הַיְיָ id.

הַיְיָ, הַיְיָ, הַיְיָ, hæc, ista, illi.

Vel

Vel Interrogativum יִּמְ quis

מַדְ , מַה quod, quid.

יִּמְ sequente ךְ significat is.

Vel Relativum, יִּי qui, מַה quæ.

Pronomina truncata sive inseparabilia vel fronti, vel tergo apponuntur; illa dicuntur Præfixa; hæc affixa sive suffixa.

CAPUT VI.

De

PRÆFIXIS.

Præfixum Pronomen unum tantum habent Chaldæi, nim.

75 ךְ (quod) præfigitur per (:),
Significat qui, quæ, quod: Pro eo sæpè est separatum יִּי , unde originem trahit.

Præfixis annumerantur etiam

76 I. Mem præfigitur per hirek sequente dagesch.

Significat ab, ex, præ, de. Quando Dagesch locum non reperit, commutatur hirek in (..) compensativum, ut מֵיִמְ .

77 II. He Interrogativum præfigitur per -:

ut

29.
ut num filia. **הַבַּת** Ante (:) habet simplex
(-), ut **הַלְבַר**, ut & ante Gutturalem, ut
הָאֵב num pater.

III. **וכלב** communiter præfi- 78
guntur per **scheva**,
ל secundum **כ** sicut, pro quo & **ו**
ב in, per.

Illud **scheva** multas ob causas 79
mutatur,

1. In hirek p. si socium **scheva** sequitur, ut
בְּבָרִיךְ in benedicto.

2. In hirek m. si **י** sequitur, ut **בֵּיתְרִין**.

3. Ante chatephatam in similem bre-
vem, ut **לְאֵסֶר**, **וְאֵנָן**.

4. Solum **ו** ante (:) vel litteram Labialem
וְזָרַע וְבָטַל assumit Schurek, ut:

Not. 1. Præfixa sæpius redundant, impri-
mis Beth & Lamedh, ut **בֵּה בְּלַיְלָה** in ea
in nocte, vel in ea ipsa nocte, Dan. 5. 30. **וּלְמַתָּו**
& ab ad intra velum i. e. intra
velum.

2. Contra deficiunt etiam aliquando
בֵּית אֲבוּיָן (sede vidua in) domo patris tui,
Gen. 38. 11.

CAP.

CAPUT VII.

De

S U F F I X I S.

77 Pronomina suffixa seu affixa sunt, quæ fini Nominum, Verborum, Participiorum, Adverbiorum & Præpositionum adherent. His utuntur loco Pronominum separatorem.

80 י Hireck parvum in Singularibus, (-) in Pluralibus postulat. ut מַלְכִי Rex m. מַלְכֵי Reges m.

Irregulare est אֲבֹהָי pro אֲבֹהָי.

Pro י aliquando est N-, ut בֵּינָא inter me.

81 נִי per (-) suffigitur Verbis, ut פִּקְדֵנִי.

Legitur etiam Imperativo per (..) junctum, ut: שְׁלַחֵנִי: Interdum per (:), ut: פִּקְדֵנִי.

82 ך Masculinum per (-) in Singular. per ך in Plur.

פִּקְדָּךְ, סִפְרָךְ, סִפְרָךְ.

ך Foe-

7 Foemin. jungitur Singularibus & Verbis per (...) Pluralibus per (-) & (.).

Not. Singularibus & Pluralibus non raro suffixum hoc cum Jodh in fine ex Syria-
mo jungitur, præcedente (:), ut:

מַלְכֵיכִי reges tui מַלְכֵי Rextuus.

בְּקָרְתְּכִי visitavi te f.

ה Masculinum cohæret Singularibus & Verbis per (...) & mappick : In Pluralibus pro eo adhibent הִי, quod cohæret per יֵי

Significat ille, illius, illum in G. Masc. & suffigitur Nominibus & Verbis.

ut סִפְרָה liber ejus.

Not. 1. In suffixo הִי, הִי cum hireck per סִפְרוֹ saepè excluditur, ut סִפְרוֹי.

2. הִי jungitur & Singul. ut חֲרוֹתֵי לְזִנוֹתֵי.

3. Pro הִי non raro est הֵי.

4. olim semper scribebatur cum Jod ante He ad differentiam sui Foeminini ut מלכותיה טוביה

85 Foemininum annectitur Singularibus & Verbis per kametz & mappick; In Plurali adhibent הָא, quod similiter per kametz annectitur,

ut מלכה פקרה מלכה פקרה פקרה

Suffigitur הָ quandoque per kametz & י ut פקרת פקרת פקרת visitavisti f. eam ex פקרת

Et Verbis quandoque per (-), ut: תדקנה תדקנה calcabit eam.

86 נא & נן ante se kametz postulant.

ut פקרו גאלנו פקדנו מלכנו Nun in verbis potissimum locum habet: 2. Legitur etiam cum (:) ut פקדנא

87 Gravia כון, כן, הום, הון, הן copulantur Singularibus & Foem. Plur.

Plur. per (:); Pluralibus Mascul.
per (..)

Fœmininis junguntur hæc Suffixa in formâ constructa.

כֹּן significat vester; כֵּן vestra, הוּם illorum, הֵן illarum.

ut מַלְכֵהוֹן . מַלְכֵכֵן . מַלְכֵכוֹן . rex illorum
מַלְכֵכוֹן . מַלְכֵהוֹן . מַלְכֵכֵן .
צִדְקַתְהוֹן justitia vestra צִדְקַתְכוֹן justitia
הֵלְלַתְכוֹן . אִימַתְכוֹן . illorum.

Verba Singularium rationes sequuntur, ut
מִפְקְרֵהוֹן . פְּקַרְכוֹן . פְּקַרְכֵן .

נוֹ & נוֹ Verbis tantum suffi- 88
guntur, & quidem per Dagesch
& hirek p.

Significant נוֹ eos, נוֹ eas, ut:

פְּקַרְכוֹן visitavit eos פְּקַרְכֵן visitavit
eas.

Suffixa junguntur Formæ 89
Emphaticæ, ita ut Aleph cum
sua Vocali prius abjiciatur, ut:
בְּתוּלָתִי . מַלְכֵי.

C

Ver-

90 Verba Imperfecta & suum a-
mittunt, ut & terminatio נָא.

ut גִּלְתִּי revelavit eum, ex גִּלָּא.

פִּקְדְנָהּ visitavimus eum, ex פִּקְדָּנָא.

91 In י vel ו terminata suffixa,
simpliciter admittunt,

ut פִּקְדִיחִי visita eum f. ex פִּקְדִי.

פִּקְדוּהִי visitate eum, ex פִּקְדוּ.

92 Inferitur aliquando Nun e-
pentheticum inter vocem & suf-
fixum.

Maximè in Futuris, ut יִפְקְדְנֶהּ visitabit eum v. יִפְקְדְנָהּ visitabit eam. פִּקְדְנָהּ visita eum v.

93 Quædam particulae more
Singularium, quædam more
Pluralium suffixa suscipiunt.

ut בְּתֶרְךָ post te, בְּתֵרִי post me,

בְּתֵרֵיהוֹן post eos.

Ex

Ex Præfixorum cum suffixis 94
 coalitu voculæ quædam serviles
 oriuntur, quæ ad nullam Radi-
 cem referri possunt, quia ex me-
 ris litteris Servilibus constant.

ut **בִּי** in me, **בֵּיה** in eo, **בְּהוֹן** in illis,
בְּכוֹן in vobis, **לְךָ** tibi, **לֵיה** illi, **לָנָא** &
לָנוּ nobis.

Suffixis æquiparantur **וַ** & **נָ** 95
 Paragogicæ,

Aleph in Infinitivis loco He Ebraici, ut:
לְאַשְׁמְעָא ad promulgandum, Eccl. 12. 13.
לְאַתְיֵהוּבָא ad dandum.

Elicitur etiam aliquando Aleph è **וַ** fina-
 li, ut **תְּקוּלְתָא** pro **תְּקוּלָתְךָ** appensus es, Da-
 niel. 5. 27.

He Paragogicum ex Ebraismo nonnun-
 quam retinetur, ut **לְפַקְרָה** ad quærendum.

וַ in Futuris, ut **תְּעַבְרִין** facies, Ruth. 2. 8.
שְׁמַעוּ audite, Prov. 5. 7. ut & in 1. Plur. Præ-
 ter. **פְּהַל**, ut **חֲלַפְוּ**, **קָטְלוּ**.

96 Tria Nomina חם, אח, אב à
communi suffigendi Forma re-
cedunt.

Nempe, Suffixa sua suscipiunt, quasi No-
mina essent אחו, אבו, אחו, ut

אבוך pater tuus, & Foemininè אחוך
חמוך.

אבוך & אחוך pater noster &c.

Not. ה suffigitur per ו, eiq; Jod in fine
additur, ut אבוהו & אחוהו.

Dicitur & Foemininè אחוה, pro
qua forma in Regiis est אחוה.

Excipe, Jodh Suffixum i. pers. suffigitur re-
gulariter per (.), ut אחי, אחי, אחי.

2. אחי, quod (:) ante (.) Euphoniae
causa est.

97 Nomina formæ בית duplici
modo Suffixa recipiunt

1. (-) manet & hirek mutatur sub Jodh in
(:), ut ביתו.

2. (-) & (.) contrahuntur in unam lon-
gam, videl. (..) ut ביתי, עיני, עיניהו.

CAP.

CAPUT IIX.

De

MUTATIONE VO-
CALIUM.

Vocales variè mutantur 98

I. (..) in (·) simplicis euphoniæ gratia in Particip. Benoni Pehal, & in Præterito Pahal.

II. ך cum (ׁ) in Futuro, ut יקמון pro יקומון.

III. (..) & (ׁ) in (-) propter ultimam Gutturalem, vel ך vel significationem Neutram.

IV. Crescentibus à fine litteris 99
crescunt & puncta seu Voca-
les, & quidem

(α) (..) quodcunque (β) ך & (ׁ) & (γ) (-) in (:).

ut יפקר ex יפקרון, פקד ex פקדין.

ידוק ex ידוקון.

Manente verò accentu nulla hic fit mutatio, e. gr. פקרו. קבלא, קבלו.

Not. I. (ׁ) Imperativi Peal cum Suffixis etiam promotu accentu manet invariabile, ut פקדוהי.

2. (..) Nominum quorundam similiter promotu accentu manet, imprimis cum (-) vel (:) five simplex five compositum præcedit, ut תְּרוּסָא, תְּרוּס, כֶּשֶׁר ex כֶּשֶׁרָא, זְעִירָא ex זְעִיר.

3. (..) & (-) Verborum etiam promotu accentu manent cum augmentis gravibus פִּקְרָתֵן, פִּקְרָתֵן, ut: פִּקְרָתֵן & תֵּן.

4. (..) Verborum interdum manente Accentu in (.) mutatur, uti in 3. Plur. M. & F. Præt. It. 2. Sing. F. & 2. Plur. M. Imperat. Aphel fieri videmus, ut: אֲרַגְשׁוּ ex אֲרַגְשׁוּ.

100 (.) formæ צְרִי in incremento mutatur in scheva, ut צְרִיָּא.

101 In Defectivis crescentibus (..) in (.), ו in (=) interdum mutatur, subsequente Dagesch, interdum id non observatur, ut גּוֹב ex גְּבוּ, לֵב ex לְבִי.

102 Kametz & (-) interdum promiscuè usurpantur.

(-) in

(-) in Kametz producitur, 103
 propter accentum distinctivum,
 ut למיכל, למימר pro למימר.

Terminale (-) cum præceden- 104
 te (:) in suffixione transponitur,
 ut, פִּקְדָּה ex פִּקֵּד פִּקְדָּה.

Duorum schevajim initio vo- 105
 cis concurrentium prius muta-
 tur in (·)

Prius (:) redit, quando posterius alias ob
 causas mutatur, ut רגמת ex רגמתה
 est ex רגם.

Not. 1. Sub & ante Gutturalem plerum-
 que in (-) producitur, ut סעד ex סעדא.

2. Quod idem fit in aliis vocibus, è quibus
 communiores sunt:

אִסְמָהּ . קָרַן . צִלָּם . נִפְשׁ . מִלֵּךְ .

סִבֵּר . פִּלַּג . צִפּוֹר . קָבֵל . קִשֶׁת . טָרַף .

כִּלְב . כֶּרֶם . כָּרַע . מִשָּׁךְ . מִתְּלָא .

צָרִי . גִּבֹּר . טַפֵּל . יְרוּק . קָדָם .

רוּשְׁמָא & רוּשְׁמָאֵא facit רוּשְׁמָאֵא

Nonnulla (·) retinent, ut עֵסֶב habet
עֵסֶבִי.

3. Ex (..) oriundum sub Gutturali ele-
vatur in (∴) ut חֵלֶם ex חֵלֶם.

106 At sub finem concurrentium
prius plerumque in (-) produ-
citur.

ut פְּקֻדָּה ex פְּקֻדָּה.

107 Scheva mobile ante hatepha-
tam producitur in similem me-
diocrem.

ut דְּעֵבֶר sicut Deus. דְּעֵבֶר.

Specialis est contractio (∴) ad (..), ut:
בְּאֵרִין pro בְּאֵרִין.

108 Hatephata verò ante Scheva
producitur abjecto hateph,

ut חֲסֵפָה ex חֲסֵפָה.

109 Exclusum D agesch mutat (-)
in (·) (·) in (..)

ut חֲרֵף ex חֲרֵף. מֵאֲרֵעָה.

Non infrequenter tamen id negligitur.

Sche-

Scheva mobile sub Gutturali 110

mutatur in (-:).

ut עֵבֶר pro עֶבֶר. Interdum in (∴).

ut חַיִּי pro חַיִּי אֵמֵר.

Scheva mutum sub ultimis 111

intellectum, mutatur in (-)

genubha.

ut גְּבוּהָ . נוּחַ .

CAPUT IX.

De

DAGESCH, PUNCTO

MAPPIK & VINCULO

MAKKAPH.

Punctum intra litteram dicitur Dagesch,
estq; vel lene vel forte.

Dagesch lene regulariter im- 112

primitur litteris בְּגֵרִיכְפֵּרִי ab ini-

tio; In medio autem & in fine

post scheva quiescens.

ut אֶתְכֵנֶשׁ . כֹּל דְּבִירִיָּא .

C 5

Omit-

Omittitur 1. ab initio post אהוי, ut:
שְׁלוֹטָא דִּי מַלְכָא.

2. In medio in affixo כון, & כן.

3. Si scheva illud fuerit primitivum vel e longa correptum.

113 Consonæ Gutturis & Canina
ר abhorrent à Dagesch.

114 Dagesch accelerandæ pro-
nunciationis causa sæpè ex litte-
ris schevatis tollitur.
ut: שֵׁלַח ex שְׁלַחְנִי.

115 Deficientis litteræ absentia
post longas quoque per Dagesch
notatur,
ut בּוֹרַי. בּוֹרַי.

116 Mappik inscribitur soli ה fi-
nali mobili,
ut מַלְכָּה. Incremento accedente perit.

117 Vinculum Macceph adhibe-
tur ante vel post dictiones par-
vulas. In

43.
In Daniele, Esra, & Targum Onkelos in
Pentatevchum tantum conspicitur.

CAPUT X.

De

VERBO.

Inflexio Verbi fluit ab una ra- 118
dice, plerumque trilittera.

Conjugationes sunt VI. 119

Tres Activæ, quarum I. dicitur *Peal*, cujus
in Præterito primum punctum est (:), non-
nunquam (·), ut אכל in omnibus perso-
nis, ultimum - · · · ו, semel cum י. expres-
so, ut עשית Dan. 5. 3. יתיב Dan. 7. 9.

II. *Pael*, quæ habet characterem secundæ
Radicali impressum, nempe dagesch forte,
præcedente (-) & terminatur in (· ·), ali-
quando etiam in hirek tam parvum quam
magnum, vel (-), quod & in Participio re-
tinetur, ut הלוי, קטל, ממלל.

Not. Dagesch characteristicum interdum
excluditur, & tunc I. Rad. habet ו, ut סוברות
סופיקות, vel (· ·) cum inserto jodh, ut
שיזב.

III. *Aphel*,

III. Aphel, quæ plerumque mutat Ebræorum He in Aleph. Aliquando servat Ebraicum He, ut **הַקָּרְבוֹהוּ** Dan. 6. 3.

Tres itidem Passivæ, quæ dici possunt Ithpehal, terminatur communiter in (-) interdum in (י.) l. vel (..) ut: **אֶתְרַחֵץ**. Ithpehal, cujus terminatio est l. (-) (..) vel (י.). & Itthaphal, hæ imitantur formam Ebr. Hithpah., præponendo Activæ **אֶת** vel **אֶתְ**, rarius **יְהִתְ**. Invenitur & **נִתְ** pro **אֶתְ**.

Not. quæ in **ת** sæpè per Syncopen extruditur defectu per Dagesch notato, ut **אֶתְרַחֵץ** scriptum est.

His additur & septima Ophal, quæ in Daniele & Esra occurrit.

Sexum etiam discriminant, & aliter de mare loquuntur, quàm de Fœmina.

Significationem singularum
 120 Conjugationum quod attinet,
 ita illarum potestatem tradunt
 Grammatici.

Peal in Verbis transitivis significat actionem simplicem, ut **פָּקַד** visitavit: Ithpehal ejus Passivum est.

Paël

Paël significationem habet intensivam, ut
 פקדו vehementer, accuratè, continuò, crebrò
 visitavit. Ithpahal significationem ejus Pas-
 sivam habet.

Aphel actionem duplicem significat, qua
 quis vel efficit vel permittit, ut alius agat, vel
 etiam actionem declarat.

Ophal talem passionem designat, qua ali-
 quid alicui concessum est, vel qua aliquis jus-
 sus vel declaratus est.

Not. Passivæ non tantùm Passivam, sed
 & reciprocam significationem habent.

Modi sunt tres: Indicativus, 121
 Imperativus & Infinitivus.

Conjunctivo, Subjunctivo, Optativo &c.
 carent, eosqve exprimunt per Indicativum,
 præpositis vel particulis optandi vel conjun-
 ctionibus.

Not. Imperativi usus est 1. in deprecatio-
 nibus & petitionibus. 2. In promissionibus;
 Sic & in comminationibus. 3. In præceptis
 affirmativis; In negativis verò usurpatur Fu-
 turum, eò quod vim suam in omne tempus
 exerat, ut: לא תרצח non occides, l. ne
 occidito.

Inf-

Infinitivo præponuntur litteræ **בְּכֵל**,
quæ vim Gerundii exprimunt.

Not. **ו** assumit sibi **ל**, ne duo **ו** concu-
rant, ut:

מִלְמַקְטֵל ab occidendo.

122

Tempora sunt 4. Præteri-
tum, Participium Præsens sive
Benoni, Participium Pehil sive
Præteritum, & Futurum.

Participium sumitur interdum pro tem-
pore Præsenti, idq̄ve semper cum Pronomi-
nibus.

Participium Pehil in Conjugatione Peal
notat passionem adhuc durantem, sicq̄; dif-
fert à Participio Ithpehal.

TYPUS CONJUGATIONUM.

PRÆTERITUM

ITHPEHAL.

אתפקר
אתפקרת
אתפקרת
אתפקרת
אתפקרת
אתפקרו
אתפקרא
אתפקרתון
אתפקרתון
אתפקרנא

PEHAL.

פקר
פקרת
פקרת, ה
פקרת
פקרת
פקרו
פקרא
פקרתון
פקרתון
פקרנא

FUTURUM.

אתפקר
תתפקר
תתפקדין
יתפקר
תתפקר
נתפקר
תתפקדון
תתפקדון
יתפקדין
יתפקדון

אפקר
תפקר
תפקדין
יפקר
תפקר
נפקר
תתפקדון
תתפקדון
יתפקדון
יתפקדון

CHAL



CHALDAICARUM

IMPERATIVUS.

אַתְּפַקְדִּי	פַּקְדִּי
אַתְּפַקְדִּי	פַּקְדִּי
אַתְּפַקְדִּי	פַּקְדִּי
אַתְּפַקְדִּי	פַּקְדִּי

INFINITIVUS.

אַתְּפַקְדִּי	מִפַּקְדִּי
---------------	-------------

PARTICIPIUM.

	PEHIL.	BENONI.
מִתְּפַקְדִּי	פַּקִּיד	פַּקִּיד
מִתְּפַקְדִּי	פַּקִּידָא	פַּקִּידָא
מִתְּפַקְדִּי	פַּקִּידִין	פַּקִּידִין
מִתְּפַקְדִּי	פַּקִּידִין	פַּקִּידִין

Occurrit in Daniele & Esra peculiaris
forma Præteriti Passivi, ex forma Participii
Præteriti Kal derivata, diciturque PEHIL.
Flectitur h. m.

פַּקִּידִין	פַּקִּיד
פַּקִּידָא	פַּקִּידָת
פַּקִּידִין	פַּקִּידָת
פַּקִּידִין	פַּקִּידָת
פַּקִּידָא	פַּקִּידָת

PRE-

PRÆTERITUM.

ITHRAHAL.

PAHEL.

אתפקד	פקד
אתפקדת	פקדת
אתפקדתה	פקדתה
תאפקדת	פקדת
אתפקדת	פקדת
אתפקדו	פקדו
אתפקדא	פקדא
אתפקדתון	פקדתון
אתפקדתן	פקדתן
אתפקדנא	פקדנא

FUTURUM.

אתפקד	אפקד
תתפקד	תפקד
תתפקדי	תפקדון
יתתפקד	יפקד
תתתפקד	תתפקד
נתתפקד	נפקד
תתתפקדון	תתתפקדון
תתתפקדון	תתתפקדון
יתתתפקדון	יתתתפקדון
יתתתפקדון	יתתתפקדון

D

IMPR.

פכ
פכ
פכ
פכ
ריס
pii
L.

.E.

IMPERATIVUS.

אַתְּפַקֵּד	פַּקֵּד
אַתְּפַקְדֵי	פַּקְדֵי
אַתְּפַקְדוּ	פַּקְדוּ
אַתְּפַקְדְנָא	פַּקְדְנָא

INFINITIVUS.

אַתְּפַקְדֵי	פַקְדֵי
--------------	---------

PARTICIPIIUM.

מִתְּפַקֵּד	מִפַּקֵּד	מִפַּקֵּד
מִתְּפַקְדָא	מִפַּקְדָא	מִפַּקְדָא
מִתְּפַקְדִין	מִפַּקְדִין	מִפַּקְדִין
מִתְּפַקְדוּ	מִפַּקְדוּ	מִפַּקְדוּ

PRÆTERITUM.

HOPHAL.

APHEL.

הִפַּקְדַּי <i>vel</i> אִפַּקְדַּי	אִפַּקְדַּי
הִפַּקְדֶּיךָ	אִפַּקְדֶּיךָ
הִפַּקְדֶּיךָ	אִפַּקְדֶּיךָ
הִפַּקְדֶּיךָ	אִפַּקְדֶּיךָ
הִפַּקְדֶּיךָ	אִפַּקְדֶּיךָ
הִפַּקְדֵי	אִפַּקְדוּ
הִפַּקְדֵי	אִפַּקְדָא
הִפַּקְדֶתוּן	אִפַּקְדֶתוּן
הִפַּקְדֶתוּן	אִפַּקְדֶתוּן
הִפַּקְדֶתוּן	אִפַּקְדֶתוּן

Futu-



51.

FUTURUM.

אֶפְקֹד	אֶפְקֹד
תִּפְקֹד	תִּפְקֹד
תִּפְקֹדוּ	תִּפְקֹדוּ
יִפְקֹד	יִפְקֹד
תִּפְקֹד	תִּפְקֹד
נִפְקֹד	נִפְקֹד
תִּפְקֹדוּ	תִּפְקֹדוּ
תִּפְקֹדוּ	תִּפְקֹדוּ
יִפְקֹדוּ	יִפְקֹדוּ
יִפְקֹדוּ	יִפְקֹדוּ

IMPERATIVUS.

	אֶפְקֹד
caret.	אֶפְקֹדִי
	אֶפְקֹדֵי
	אֶפְקֹדְנָה

INFINITIVUS.

אֶפְקֹדֵי	אֶפְקֹדֵי
-----------	-----------

PARTICIPIIUM

		BENONI.
	מִפְקֹד	מִפְקֹד
caret,	מִפְקֹדֵי	מִפְקֹדֵי
	מִפְקֹדוּ	מִפְקֹדוּ
	מִפְקֹדוּ	מִפְקֹדוּ
		ITH.
	D 2	

ITTHAPHAL vel ETTHAPHAL.

PRÆTERITUM.

אֶתְּפַקֵּד

אֶתְּפַקַּדְתָּ

אֶתְּפַקַּדְתָּ

אֶתְּפַקַּדְתָּ

אֶתְּפַקַּדְתָּ

אֶתְּפַקְדוּ

אֶתְּפַקְדוּ

אֶתְּפַקְדוּ

אֶתְּפַקְדוּ

אֶתְּפַקְדוּ

FUTURUM.

נֶתְּפַקֵּד

תֶּתְּפַקְדוּ

תֶּתְּפַקְדוּ

יִתְּפַקְדוּ

יִתְּפַקְדוּ

אֶתְּפַקֵּד

תֶּתְּפַקֵּד

תֶּתְּפַקְדוּ

יִתְּפַקֵּד

תֶּתְּפַקֵּד

IMPERATIVUS.

אֶתְּפַקְדוּ

אֶתְּפַקְדוּ

אֶתְּפַקֵּד

אֶתְּפַקְדוּ

INFI-

INFINITIVUS.

אֶתְפַקֵּד

PARTICIPIIUM.

מֵתְפַקֵּדִין

מֵתְפַקֵּד

מֵתְפַקֵּדָן

מֵתְפַקֵּדָה

Paradigma Peal est norma 123

verborum omnium.

Etiam Imperfectorum, quæ sic flecti præsupponuntur, ne tot Paradigmata cudere opus sit; ubi autem discedunt, monebitur in singulis.

VARIATIONES NON-NULLORUM VERBORUM.

Prima sibilans in Ithpehel & 124
Ithpahal transponitur.

ut לְאִיתְסַפֵּלָה ad adspiciendum, pro לְאִיסְתַּפֵּלָה Genes. 3. 6. Interdum tamen transpositio hæc negligitur, ut: אֶתְסַהֵר, אֶתְזַמִּין.

Not. i. ה post ו in ד, post צ in ט mutatur, ut: מִזְרָע pro מִזְרָע. Genes. i. v. ii. אֲתַצְנֶנּוּ pro אֲצַטְנֶנּוּ.

2. Aliquando hoc Tau transpositum à Dagesch absorbetur, ut: הוֹעֲנִתֶנּוּ comparavistis, Dan. 2. 9.

125 Prætereà receditur ab analogia Paradigmatis propter quasdam anomalias

1. Scheva mobile sub Gutturali mutatur in (-:), ut, עֵבֶר pro עֵבֶר, interdum in (:::) ut עֵבֶר.

2. Terminale (·) aut (·) propter ultimas ח ע ר, vel significationem neutram mutatur in (-), ut עֵבֶר, מִתְנַצַּח.

3. (·) & (·) nonnunquam per totum Præteritum retinetur, ut שָׁלַט, בָּטְלוּ, חָרְבוּ.

4. Prima Gutturalis in 3. Sing. Fœm., ut & in 1. Sing. Præt. Peal, loco (·) assumit (-) ut אָמַרְתְּ, אָזַלְתְּ, עָבַדְתְּ.

5. Si secunda Radicalis est Gutturalis, in prima loco (·) nonnunquam est (:·), ut: בָּחַרְתְּ; quod & sine Gutturali est, ut: בָּפַקְתְּ.

6. Sche-

6. Scheva sub secunda radicali Gutturali mutatur in Præterito Pehal in (-:), & prima in similem brevem, ut יִהְיֶה.

7. Si tertia Masc. in Præt. Pehal, Ithpehal, & Pahel est Gutturalis vel ך, tunc tertia Fœmin. in fine habet duplex (-) vel (··) & accentum in penultima, ut:

הִשְׁתַּכַּחַתְּ, דִּבַּרְתְּ, שָׁלַחְתְּ, אָמַרְתְּ, אָמַרְתְּ, סָדַרְתְּ, אֶסְתַּגְּרַתְּ.

8. In 3. Sing. Fœm. Præt. Pehal sub secunda Radicali est & Kametz, ut שָׁמַעְתְּ, אָכַלְתְּ.

9. Invenitur & Kametz ab initio in 3. Sing. Fœm. Præt. Pehal, ut פָּתַחְתְּ, אָמַרְתְּ.

9. In Ithpehel sub 2da Radicali est (··), quod adjunctum jodh habet, ut אֶתְכַנִּישֶׁת, vel (·) cum jodh, ut אֶתְרַגִּיפֶת.

11. Quando tertia Radicalis est Chet vel Ain, secunda Sing. Masc. Præt. Pehal & Ithpehal (:·) penultimæ syllabæ mutatur in (-), ut הִשְׁתַּכַּחַתְּ, שָׁנַעְתְּ, יָדַעְתְּ.

12. Sequentia 2. Personæ Præter. Pehal formant ut 3. Singul. Fœmin., אָמַרְתְּ dixisti, אָכַלְתְּ expectasti, יָהַבְתְּ dedisti, אָכַלְתְּ comedisti, עָרִיבְתְּ sponsondisti, יָהַבְתְּ dedisti.

13. Prima Singul. Præt. Pehal terminatur quandoq; in (·); & penultima habet vel (ַ) vel (ֿ) vel (יֿ), ut שְׁמַעֲוֹתָּ , יְהוּלִיתְּ , אֲמַרְיָרְךָ .

14. (-) penultimæ in 3. Plur. Masc. Pehal & Ithpehal mutatur vel in (·), ut סִלְקוּ , vel in (ַ), ut יִדְעוּ .

15. Aleph in 3. Plur. Fœm. Præt. Pehal & Ithpehal mutatur vel in ךְ , ut אֲמַרְךָ , vel in ךְ ut ut נִפְלוּ , אֲתַעֲקְרוּ . Pro (-) sub 2. Rad. est vel (ַ), ut בִּלְעָא , vel (יֿ), ut סְלִיקְנָא . אֲתַעֲבִידָא , קְרִיבָא .

16. 2. Plur. Masc. ut & 1. Plur. Præt. Pehal sub 2. Radicali loco (-) habet (ֿ), ut שְׁמַעֲוֹתָּ , שְׁאִילְתֹּן , שְׁאִילְתֹּן , 2da Plur. Fœminina terminatur in (יֿ) ut עֲבַדְתִּין .

17. Prima Radicalis per totum Præt. Pehal nonnunquam sub se Kametz habet ַ , ut עֲבַדוּ , אֲמַרוּ , שְׁדַרְוִירְךָ .

18. Media Radicalis N non raro in יֿ mutatur ַ .

19. Futurum Pehal, ut & Imperativus terminatur vel in יֿ , ut אֲסַגֹּד , vel in יֿ , ut אֲעִבִיר , vel in יֿ , ut אֲעִבִיר .

Littera præform. N post se habet jodh insertum, ut אִיקְטוּר . In Ithpehal N præform.

form. sub se habet (·), אֲחַפְרֵעַ & termina-
tur vel in (·) vel (·). In Pahel præform. נ
sub se habet (·), ut אִימָר.

20. Jodh littera præformativa in 7 pers.
tām Sing. qvām Plur. omnium Futurorum
mutatur more Syrorum in כ, ut נִשְׁפָּעַן נִבְטָר.
נִתְרַחַח; In Paal & Ithpahal Jodh non-
nunquam mutatur in Tau, ut תִּקְפָּרֵן.

21. Secunda Pl. M. & 2. S. F. Imperativi
Pehal (·) mutat vel in ו, ut רָחוּמוּ, vel in
(-), ut אָמְרוּ, שְׁתַּוְּקוּ, vel in (·) vel cum
jodh, vel sine eo, ut אֵלֹהֵי קְרִיבֵי.

22. Secunda Fœm. Pl. loco (·) habet vel
(-), ut שְׁמַעְנָה, vel (·) ut אֵלֵנָה. Hæc
persona quandoque contrahitur, ut: שְׁמַעַן,
שְׁמַעֵן.

23. Prima Radicalis in Imperativo Pehal
sub se habet vel (·) cui jodh adjungitur, vel
(·), vel Kametz, ut אֵיזֵר, אֵיזֵרֵי,
קְרִיבֵי.

24. Infinitivus Peal terminatur commu-
niter in (-); sæpè in ו vel (·), ut בְּמִשְׁזֹג.
Additur & ei Aleph paragodicum, ut:
לְמִסְפָּרָה; Mem præform. ante Gutturalem
habet (·), ut מַעְבֵּר.

25. Punctum primum in Part. Benoni Pehal est etiam Patah, ut פִּרְסִין; In Participio Pehil Kametz, ut אֲחִיר. Aleph Fœmininum in Benoni & Pehil mutatur in He, ut כִּתְבֵּרָה.

26. Finale (·) Participii Benoni in Verbis intransitivis mutatur in (·), ut יִכַּל.

27. Zere in 2. Sing. M. Præt. Pahel sub 2. Radicali mutatur vel in (-), vel ו, ut: מְלִילָת, שִׁבְחָהּ.

28. (·) finale in 1. Sing. Fœm. Præt. Pahel mutatur in (·); Sub 2. Radicali verò est vel Kametz vel Zere loco (:), ut פִּקְדוֹת, סְבִירָה.

29. (·) sub 2. Radicali in 3. Pl. Præt. Pahel ut & in Imperat. Pahel mutatur vel in (-) vel in Kametz, ut: שִׁבְחוּ, בִּקְרוּ; In Imperativo Ithpahal (-) mutatur vel in Kametz vel Hireck, ut אֲשַׁתְּגִישׁוּ, אֲתִכְבְּשׁוּ.

30. In Infinitivo Pahel & Ithpahal sub 2. Radicali loco Kametz nonnunquam est (:), ut לְשַׁבַּח, לְאֲמַר. Huic Infinitivo præfigitur & Mem cum (:), ut מְהִלְכֵּי. Infinitivus Ithpahal & Aphel terminatur nonnunquam in וּת, ut: אֲסַתְּלַקוּת, אֲשַׁלְמוּת.

וּת. (:)

31. (:) in 3. Sing. Foem. Præt. Ithpahal mutatur interdum in ם ut אֶתְּתַדַּת, Idem fit & in 1. Sing. Præt. Ithpahal, quæ & in ך. terminatur, ut אֶשְׁתַּדְּלִית. ut & in 1. Sing. Præt. Aphel, ut אֶשְׁמַעִית.

32. (-) penultimum in 3. Plur. Præt. Ithpahal mutatur in (:), ut אֶתְּחַבְּרִי; In secunda verò pers. Plur. mutatur in (.) ut הִזְמַנְתֶּיךָ.

33. Futurum Ithpahal terminatur communiter in (-), nonnunquam & in (.) vel (..); Aleph verò præform. communiter notatur cum (..), nonnunquam tamen & cum (.); Id quod & in Imperativo fit.

34. Jodh 3. Pl. in Fut. Ithaphal inseritur, ut: בְּתַעֲקִרְיָךְ.

35. In Participio Ithaphal loco præform. Mem est quandoque Aleph, ut אִיטְמַרָא.

36. Littera præformativa in Conj. Aphel communiter sub se habet (-), interdum tamen & (.), ut: אֶתְּבַקֵּת.

37. Futurum & Imperativus in Aphel terminantur in (.), ut אֶשְׁמִיעַ, אֶכַּסִּין.

38. Infinitivus Aphel Aleph rarissimè in fine abjicit, ut: אֶצְלַח.

39. In toto Aphel indifferenter dicitur אֶפְקִיד & אֶפְקִר.

Sche-

126 Scheva simplex sub prima Radicali Gutturali Chaldæi usitatè retinent, litteræ verò אֵיתָן sub se habent (-) vel (··),

ut יַעֲבֹר, תַּעֲבֹדוּן, יַעֲבֹר.

Interdum tamen & scheva compositum reperitur, ut מַחֲוִי, יְהוֹוִי.

127 Irregularia sunt, & ad nullas regulas referri possunt,

כַּלְקֹרַת	pro	כַּלְקֹרַת
נַכְלִירַת	pro	נַכְלִירַת
עַרְקֹרַת	pro	עַרְקֹרַת
בַּעֲטִירַת	pro	בַּעֲטִירַת
יְנַתָּן	pro	יְנַתָּן
תַּדְמוּכִי	pro	תַּדְמוּכִי

VERBA QVADRATA.

128 Hoc est, quæ vel quatuor Radicalibus constant, vel unam aut alteram reduplicant, nihil habent

bent novæ difficultatis , & fle-
ctuntur tantum in Pahel & Ith-
pahal.

TYPUS QUADRATORUM.

PRÆTERITUM

Plur.	Sing.
שִׁלְשָׁלָה	שִׁלְשָׁלָה
שִׁלְשָׁלָה	שִׁלְשָׁלָה
שִׁלְשָׁלָה	שִׁלְשָׁלָה
שִׁלְשָׁלָה	שִׁלְשָׁלָה
שִׁלְשָׁלָה	שִׁלְשָׁלָה

Et ita in reliquis.

CAPUT XI.

De

DEFECTIVIS.

Docet Conjugationem Verborum 1. Pe
Nun. 2. Geminatorum.

Anomala Verba sunt vel De- 129
fectiva, vel Quiescentia.

1. Illa, quorum aliqua radicalis inter con-
jugandum deficit , ut quæ ab initio habent
Nun, vel duas postremas similes.

2. Hæc,

2. Hæc, quæ constant litteris נׁוּיׁ hoc est, quorum vel prima Radicalis est N vel Jodh, vel secunda est Vav vel Jodh, vel ultima N He vel Jodh; de quibus in sequenti capite.

3. Nota hîc ab antiquo Paradigmate לַעַד primam cuiuslibet Radicis litteram appellari Pe, docendi gratia; Secundam Ajin, ultimam Lamedh, unde Anomalorum distinctæ Denominationes ortæ sunt, v. gr. Defectiva Pe Nun i. e. Defectiva in prima Radicali; Defectiva Ajin i. e. in secunda Radicali.

4. In omnibus ordinibus Imperfectorum multa manent regularia.

I.

DE VERBO DEFECTIVO

PRIMA RAD. NUN VEL
PE NUN.

130 Omne Nun schevandum abjicitur, ut: פֶּא pro פֶּאָ.

Excipe Præteritum Peal & Particip. Pehil, cum toto Ithpehel, quæ regularia sunt.

131 Et si fuerit medianum, Defectus per Dagesch forte notatur, ut פֶּאִי pro פֶּאָי.

Sæpè

Sæpè tamen analogia servatur, manente
Nun schevato, ut תַּפֵּק pro תַּנַּפֵּק.

Hanc formam quoque יקף imitatur, ut:
מִקֵּף, אִקֵּף Gen. 2.

Præform. Mem in Infinitivo 132
post exclusum Nun, habet interdum (·) cum Jodh, interdum (··) cum Jodh, ut לְמִיבַח, כְּמִיֶּסֶק.
מִיֶּפֶק in fine habet Kametz loco (-). Repe-
ritur & (··) in ultima, ut וְיִמְתֵּן.

Futurum & Imperativus 133
communiter terminantur in (·)
interdum in י, י, -, & Kametz,
quæ & in incremento manent,
ut סָבִי, סָבִי, סֵק, פּוֹקֵי, פּוֹק, טוֹל.

Futurum etiam in (··) terminatur, ut,
יִתֵּן. ἀνώμαλον est. יִפֵּל, אִתֵּן.

Irregularia sunt מִהַחֲתִּין, חַחַת, אַחַת.

TYPUS à NUN INCHOA-
TORUM.

PRÆTERITUM.

APHEL.

PEHAL.

אֶפְקַדְתִּי	אֶפְקַדְתָּ	נֶפְקַדְתִּי	נֶפְקַדְתָּ
אֶפְקַדְתִּיךָ	אֶפְקַדְתְּךָ	נֶפְקַדְתִּיךָ	נֶפְקַדְתְּךָ
אֶפְקַדְתִּינִי	אֶפְקַדְתְּנִי	נֶפְקַדְתִּינִי	נֶפְקַדְתְּנִי
אֶפְקַדְתִּינֶךָ	אֶפְקַדְתְּנֶךָ	נֶפְקַדְתִּינֶךָ	נֶפְקַדְתְּנֶךָ
אֶפְקַדְתִּינָם	אֶפְקַדְתֶּם	נֶפְקַדְתִּינָם	נֶפְקַדְתֶּם

FUTURUM.

נֶפְקַדְתִּי	אֶפְקַדְתִּי	נֶפְקַדְתִּי	אֶפְקַדְתִּי
תֶּפְקַדְתִּי	תֶּפְקַדְתִּי	תֶּפְקַדְתִּי	תֶּפְקַדְתִּי
תֶּפְקַדְתִּיךָ	תֶּפְקַדְתִּיךָ	תֶּפְקַדְתִּיךָ	תֶּפְקַדְתִּיךָ
תֶּפְקַדְתִּינִי	תֶּפְקַדְתִּינִי	תֶּפְקַדְתִּינִי	תֶּפְקַדְתִּינִי
תֶּפְקַדְתִּינֶךָ	תֶּפְקַדְתִּינֶךָ	תֶּפְקַדְתִּינֶךָ	תֶּפְקַדְתִּינֶךָ

IMPERATIVUS.

APHEL.

PEHAL.

אֶפְקַדְתִּי	אֶפְקַדְתִּי	פְקַדְתִּי	פְקַדְתִּי
אֶפְקַדְתִּינָם	אֶפְקַדְתִּי	פְקַדְתִּינָם	פְקַדְתִּי

INFINITIVUS.

אֶפְקַדְתִּי מִפְקַדְתִּי

PARTI.

PARTICIPIUM.

BENONI.

מִפְּקוּן

מִפֵּק

נִפְּקוּן

נִפֵּק

מִפְּקוֹן

מִפְּקָא

נִפְּקוֹן

נִפְּקָא

BENONI.

נִפֵּק

נִפְּקָא

PARTICIPIUM.

PEHIL.

מִפְּקוּן

מִפֵּק

נִפְּקוּן

נִפֵּיק

מִפְּקוֹן

מִפְּקָא

נִפְּקוֹן

נִפְּקָא

*GEMINATA seu DEFE-
CTIVA AFIN.*

Conjugationes graves, ut & 134
totum Ithpehal perfectæ sunt,

ut דִּקַּק in Pahel facit דִּקַּק, in Ithpah.

אֶתְדַקַּק.

Interdum in Conjugationibus gravibus
prima radicalis ך̄ habet excluso Dagesch cha-
racteristico, & insuper ultima geminatur vo-
cali consveta retenta, ut:

מִתְרוֹפְּפִין אֶשְׁתּוּמִּים

E

Ith-

135 Ithpehal etiam defectivè formatur, assumpta syllaba אִרְ, & littera ה euphoniæ gratia dagesatâ; Hoc ipsum ה modò Kametz modò Patah habet, modò (:), ut אִתְּרַק vel אִתְּרַקְוֹ, vel אִתְּרַקְוֹ.

136 Infinitivus Ithpehal in Patah finit, ut אִתְּרַקְוֹ.

137 In levibus expungitur media radicalis cum præcedente vocali. ut אִתְּרַקְוֹ pro אִתְּרַקְוֹ.

Exc. Utrumque Participium Peal quod regulare est, ut אִתְּרַקְוֹ, אִתְּרַקְוֹ. Benoni Peal interdum & Defectivè inflectitur, ut, אִתְּרַקְוֹ, אִתְּרַקְוֹ. Media Radicalis more Syrorum quandoque in Aleph convertitur, præcedente Kametz vel Patah, ut אִתְּרַקְוֹ, אִתְּרַקְוֹ; quandoque in Jodh, ut אִתְּרַקְוֹ, אִתְּרַקְוֹ.

Parili modo & in Præterito Pehal Aleph reperitur in medio, ut אִתְּרַקְוֹ pro אִתְּרַקְוֹ.

Fu-

Futurum & Imperativus Pe-¹³⁸
 hal promiscuè terminantur in
 Holem, Schureck & Patah, Fu-
 turum nonnunquam etiam in
 Kametz, ut תִּיטֵן.

Augmenta antecedentia in¹³⁹
 Futuro Pehal habent Hireck, in-
 terdum & Zere cum Jodh, ex-
 cepta i. Singul., quæ habet (:):
 In toto Aphel Patah, rarò Ka-
 metz vel Zere, ut מִבֵּית, מִטֵּיל, יוֹצֵן.

Participium Aphel nonnun-¹⁴⁰
 quam characteristicum He ha-
 bet, ut מְהַדֵּק.

Vocalis longa sub prima ra-¹⁴¹
 dicali manet, manente accentu,

licet augmentum consequens
syllabicum accedat, ut אִדְקָרַי,
אִדְקָנַי. Promoto accentu Ze-
re in Scheva corripitur; Ita dicitur
אִדְקָרַי, אִדְקָרַי.

Excipe tamen תִּן & תִּן, quibus cum
longa manet, etiamsi accentus promoveatur,
ut אִדְקָרַי, אִדְקָרַי.

142 Seqvente augmento asyll. defe-
ctus per Dagesch forte notatur,
ut דִּקְרַי. Nonnulla Dagesch ex-
cludunt, & vocalem brevem
producunt, ut זִלְרַי pro זִלְרַי
עֵלוּ, דִּקְרַי pro דִּקְרַי, עֵלוּ.

143 Quoties littera characteristi-
ca præfigitur, Defectus per da-
gesch compensatur in prima, ut
יְדִיקַי, יְדִיקַי.

Aug-

Augmenta consequentia asyl. 144
labica junguntur terminationi
initiali, ut דִּקְרוּ.

Excipe 3. M. & Fœm. Plur. Præt. Aphel,
it. 2. Sing. F. & Plur. M. Imperativi ejusdem,
quæ (·) juxta analogiam Paradigmatis reti-
nent, ut אֲדַקְרוּ pro אִדְקְרוּ.

Irregularia sunt עִלְלוּן, עִלָּה pro עִלְלָה,
תַּחֲנוּן, שִׁוְחָה.

TYPUS DEFECTIVORUM A FIN.

PRÆTERITUM.

AHEL.

KAL.

אִדְקְרוּ	אִדְקַ	דִּקְרוּ	דִּקַּ
אִדְקְרִי	אִדְקַרְתִּי	דִּקְרִי	דִּקַּרְתִּי
אִדְקְרוּן	אִדְקַרְתֶּם	דִּקְרוּן	דִּקַּרְתֶּם
אִדְקְרוּן	אִדְקַרְתֶּם	דִּקְרוּן	דִּקַּרְתֶּם
אִדְקְרוּן	אִדְקַרְתֶּם	דִּקְרוּן	דִּקַּרְתֶּם

E 3

FUTUR.

FUTURUM.

אָדוּק	נְדוּק	אֲדַק	נִדְקָה
תְּדוּק	תִּדְקוּן	תִּדְקֶה	תִּדְקֶיךָ
תִּדְקֶיךָ	תִּדְקֶיךָ	תִּדְקֶיךָ	תִּדְקֶיךָ
יִדְקוּ	יִדְקוּן	יִדְקֶה	יִדְקֶיךָ
תִּדְקוּ	תִּדְקוּן	תִּדְקֶה	תִּדְקֶיךָ

IMPERATIVUS.

דוּק	דוּקוּ	אֲדַק	אֲדַקְנָה
דוּקֶיךָ	דוּקֶיךָ	אֲדַקֶיךָ	אֲדַקֶיךָ

INFINITIVUS.

מִדְקֶה אֲדַקֶיךָ

PARTICIPIIUM.

BENONI.

מִדְקֶיךָ	מִדְקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ
מִדְקֶיךָ	מִדְקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ

PARTICIPIIUM.

PEHIL.

מִדְקֶיךָ	מִדְקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ
מִדְקֶיךָ	מִדְקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ	דְּדַקֶיךָ

CAP.

CAPUT XII.

De

QUIESCENTIBUS.

Docet inflectere Verba, quorum prima est Aleph vel Jodh, aut secunda Vav vel Jodh, aut tertia Aleph vel He.

PE ALEPH.

In Futuro Pehal incipiunt à 145 Zere, (Aleph sæpissimè in Jodh quiescens mutato, interdum verò abjecto) & desinunt in Vau Schureck, ut אֶתְּבִינָהּ.

Not. I. Pro Schureck sæpè est (-), (י.) vel (ו.), ut תִּתְּבִינָהּ.

2. Aleph quandoque manet, ut נִתְּבִינָהּ.

3. אֶתְּבִינָהּ quandoque Aleph in Holem convertit, ut: נִתְּבִינָהּ, יִתְּבִינָהּ.

146 In Imperativo Pehal Aleph cum (·:·) notatur ubiqve, cui interdum postponitur Jodh, ut אִימַר, אֲכַלִּי, אֲכַר.

Interdum cum (·) ut אֲבִי.

147 In Infinitivo Aleph quiescit in (·), ut מֵאֲכַל. Ubi tamen Aleph, ut in Futuro, sæpius in Jodh mutatur, sæpè etiam excidit, ut לִמַּר.

148 Forma Passiva Ithpehal communiter analoga est: Interdum tamen sub Aleph loco (-:) habet Kametz, ut מֵתְאַכֵּל pro מֵתְאָכֵל. Interdum Aleph radicale abjicitur, & hæc non incommode per dagesch in Tau scribuntur,

ut:

73.
ut: אֲתִשֵּׁד. Huc refer אֲרִנֵּק pro אֲתִנֵּק,
אֲנֵק ab מִתִּנְקוֹן pro מִדִּנְקוֹן.

Pahel similiter plerumq; ana-149
logum est, ut אֲלִיף. In Partici-
pio & Futuro Aleph non rarò
abjicitur, propter præfixas isto-
rum Temporum litteras forma-
tivas, fitq; contractio, qvalis a-
pud Ebræos, in מִפְקִיד pro מִהִפְקִיד.

Ithpahal communiter analo-150
gum est. Qvædam Aleph abji-
ciunt, facta facili in pronunci-
ando contractione, ut אִיתְכַּר,
אִתְסַי.

Aphel & Itthaphal Aleph mu-151
tant in Holem, ut: אֲתוֹבֵל, לְהוֹבֵרָה;
Ophal in Schureck, ut, חוֹבֵר per-
ditum est.

E 5

Exc.

Exc. i. אֶתְנֶה, in Aphel mutat Aleph in Jodh mobile; In Ophal in Jodh quiescens, ut: הִיתִירָה, לְהִיתִירָה. In 3. Singul. Fem. Præteriti Ithpehal facit אֶתְנֶה, In Fut. יִתְיִירָה.

2. אָמֵן convertit Aleph in Jodh, & pro characteristico Aleph assumit He, ut הִימִין.

3. אִיכָר more Syrorum facit אִיכָר. אֹבֵר & הֹבֵר, אִבֵר.

TYPUS AB & INCHOA- TORUM.

PRÆTERITUM.

APHEL.

PEAL.

אֶכְלוּ	אֶכְלָה	אֶכְלוּ	אֶכְלוּ
אֶכְלָה	אֶכְלָה	אֶכְלָה	אֶכְלָה
אֶכְלֶתְנוּ	אֶכְלֶתְנוּ	אֶכְלֶתְנוּ	אֶכְלֶתְנוּ
אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה
אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה
אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה	אֶכְלֶתְנָה

FUTU.

FUTURUM.

נוכר	אוכל	ניכול	איכול
תוכלון	תוכל	תיכלון	תיכול
תוכלון	תוכלון	תיכלן	תיכלון
יוכלון	יוכל	יוכלון	יוכול
יוכלן	תוכל	יוכלן	תיכול

IMPERATIVUS.

אוכלו	אוכל	אכלו	אכל
אוכלנא	אוכלו	אכלנא	אכלו

INFINITIVUS.

אוכלי & מוכל

PARTICIPIUM

BENONI.

מוכלון	מוכל	אכלון	אכל
מוכלן	מוכלא	אכלן	אכלא

PARTICIPIUM.

PEHIL.

מוכלון	מוכל	אכילון	אכיל
מוכלן	מוכלא	אכילן	אכילא

PE

PE JOD.

152 Præter Pehal analogum est,
& more Perfectorum nonnun-
quam in Hireck vel Zere desinit,
quod & in incremento manet,
ut יִרְיֶה , יִרְיֶה , יִרְיֶה , יִרְיֶה ,
pro יִרְיֶה irregulare est.

153 In Futuro Peal incipiunt &
desinunt in (״), ut אֵילֵךְ.

Not. 1. Nonnulla & hireck ab initio ha-
bent, ut אֵירֶע .

2. Jodh nonnunquam omittitur, & com-
mutatur in Dagesch, ut אֵירֶע , יִכֹּל . Dagesch
quandoque in Nun resolvitur, ut אֵירֶע , &
אֵירֶע .

3. Nonnulla desinunt in Kübbutz vel
Holem.

4. Irregularia sunt אֵתֵב , יִתְבֹּן ,
& יִתְבֹּן pro יִתְבֹּן .

Ab

Ab Imperativo Peal Jodh ex-154
 ulat, desinente in Zere, interdum
 in י, quod & in incremento reti-
 netur, ut תיב, תיב, לר.

Ab Infinitivo jod interdum 155
 exulat, interdum manet, & quie-
 scit in Zere, quo ipso characteri-
 sticum Mem notatur, ut מילר,
 מתב.

Not. Mem interdum per hireck notatur,
 subsequente Dagesch, ut: מיתב, מבר.
 Dagesch resolvitur in nonnullis in כ
 ut מנרע.

Ithpehel inflectitur vel per-156
 fectè, ut:

אתילר	Præt.
אתילר	Fut.
אתילר	Imper.
אתילר	Infinit.
מתילר	Part.

Vel

Vel Imperfectè, & mutat Jodh in Holem,
& Tau characteristicum per dagesch gemi-
natur, ut :

אֶתְּוֹתָב
אֶתְּוֹתָב
אֶתְּוֹתָב
אֶתְּוֹתָב
מֵתְּוֹתָב

Unicum יתובלון loco ו habet.

157 Pahel & Ithpahel analogae
sunt.

Not. In Ithpahel Jodh in Vav interdum
mutatur, ut, אֶתְּוֹכָח.

158 In Aphel & Itthaphal Jodh
schevandum transit in Holem,
ut אֶתְּוֹלָר, אֶתְּוֹלָר.

Not. Jodh Radicale hic interdum retine-
tur, & quiescit in (װ), ut הַיִּבֵּל (He insu-
per ex Ebraismo pro Aleph manente) אֶתְּוֹיֵב
Interdum punctatur regulariter, ut: אֶתְּוֹיֵל.

a. Cha-

2. Characteristica He saepè exprimitur, ut מורע pro מהורע.

3. יקף conjugatur, ut Defectivum Pe Nun, ubi vide sis.

TYPUS à JODH INCHOA-
TORUM, SIVE QUIESCENTIUM
PE JODH.

PRÆTERITUM.

APHEL.

PEHAL.

אֶתְבַּר	אֶתְבַּר	יֶתְבַּר	יֶתְבַּר
אֶתְבַּרְתָּ	אֶתְבַּרְתָּ	יֶתְבַּרְתָּ	יֶתְבַּרְתָּ
אֶתְבַּרְתִּי	אֶתְבַּרְתִּי	יֶתְבַּרְתִּי	יֶתְבַּרְתִּי
אֶתְבַּרְתְּ	אֶתְבַּרְתְּ	יֶתְבַּרְתְּ	יֶתְבַּרְתְּ
אֶתְבַּרְתֶּם	אֶתְבַּרְתֶּם	יֶתְבַּרְתֶּם	יֶתְבַּרְתֶּם

FUTURUM.

נִתְבַּר	אֶתְבַּר	נִתְבַּר	אֶתְבַּר
תִּתְבַּרְךָ	תִּתְבַּרְךָ	תִּתְבַּרְכֶּנּוּ	תִּתְבַּרְכֶּנּוּ
תִּתְבַּרְכֶּנּוּ	תִּתְבַּרְכֶּנּוּ	תִּתְבַּרְכֶּנּוּ	תִּתְבַּרְכֶּנּוּ
יִתְבַּרְכֶּנּוּ	יִתְבַּרְכֶּנּוּ	יִתְבַּרְכֶּנּוּ	יִתְבַּרְכֶּנּוּ
יִתְבַּרְכֶּנּוּ	יִתְבַּרְכֶּנּוּ	יִתְבַּרְכֶּנּוּ	יִתְבַּרְכֶּנּוּ

IMPER.

IMPERATIVUS.

תב	תבו	אותב	אותנו
תבי	תבנו	אותבי	אותבנא

INFINITIVUS.

מיתב & מתב	אותבי
------------	-------

PARTICIPIIUM.

יתב	יתבין	מותב	מותבין	BENONI.
יתבא	יתבון	מותבא	מותבון	

PARTICIPIIUM.

יתיב	יתיבין	מותב	מותבין	PEHIL.
יתיבא	יתיבון	מותבא	מותבון	

AIN VAV VEL
JODH.

159 In plerisque conveniunt cum
geminatis, Nempe

1. Psi-

1. Prima Radicalis in Conju-
gationibus gravibus Vav holem
habet, quod secundæ Dagesch
excludit, & insuper ultimam lo-
co 2dæ quiescentis duplicant, ut
קוּמִים, אֶתְקוּמִים ex קוּם.

Est tamen & regularis forma 160
in usu, secundum quam idem
verbum in Pael facit קוּם, in Ith-
pahal אֶתְקוּם, quiescente muta-
to in Jodh mobile.

Manet & Vav mobile, ut בּוֹנֵי, כּוֹנֵי.
Fit etiam aliquando primæ & tertiæ gemina-
tio, ut אֶתְחַלְחַל ex חָלַח, אֶתְחַלְחַל ex
חָלַח.

Leves mediam cum prævia 161
vocali expungunt, ut קָם, Ith-
pehal dageshat Tau, ut אֶתְקָם.
Pauca dagesch excludunt.

Not. Media quiescens in Præterito Pehal
aliqquando in Aleph transit, ut ביש &
טאב & טוב. באש.

162 Augmenta antecedentia ha-
bent scheva; In Futuro Pehal re-
peritur nonnunquam etiam Ka-
metz, Zere & Hireck, ut אמור
ישור.

163 Mem in Infinitivo Pehal ha-
bet Zere interdum, interdum
Hireck longum vel breve, se-
quente Dagesch, ut:
מתוב, מישט, מדר, מרן.

164 Participium Benoni Pehal
punctatur communiter per
Scheva, interdum per Zere, Ho-
lem vel Patah, ut ממש, מורים, מקים.
Pehil per Scheva vel Kametz.
To-

Totum Aphel habet & Scheva
& Holem, ut אֱקִים & אִקִים;
Hanc formam posteriorem &
Ittaphal habet, ut אֶתְקִים &
אֶתְקִים.

Irregulare est מְהָרִים pro מְרִים 165

4. Augmenta asyllabica initia- 166
libus simpliciter adjunguntur,
ut: זָרִי, זָרִי. Quod imitatur syl-
labicum קִמְנִי, ut קִמְנִי, & in
Part. Pehil קִמְנִי, קִמְנִי, & יִן.

5. Aphel pro Aleph caracte- 167
ristico adhibetur & He, quod sub
se interdum (·:·) habet, ut
הֶקִים.

In terminationibus nudis dis- 168
crepant, Nam

1. Præt. & Infinitivus Pehal in Kametz definit, ut קָם.

Not. 1. Pro Kametz in Præt. etiam Hireck est sive longum sive breve, ut מוֹרַת, רָם, ut & Kametz & Zere. 1. Sing. Præt. Pehal terminatur in ת: vel ית: ut קָמַת, זָעִית.

2. Infinitivus nonnunquam etiam in Schureck vel Patah definit, ut מְתוֹב, מְתַב.

2. Participium Benoni Pehal in prima voce facit קָנַה, Vau radicale in Aleph mutato; Invenitur & קָנַה absque Zere. Huc refer זָנַח pro זָנַח. Sub Aleph est etiam Zere, quod in Jodh quiescit, ut דָּאִיךְ, דָּאִיב. Quandoque est duplex Jodh in medio, ut דָּוִיךְ, דָּוִיב. Dicitur & קָנַי pro קָנַה.

Sub prima Radicali est & (-), ut: מִיִּתִּין.

In cæteris Vau convertitur in Jodh, ut: קִימִין, קִימִין. Interdum & Aleph manet, ut קָמִין. Invenitur & Jodh in Sing. Masc. ut נָיִם pro נָיִם.

3. Participium Pehil in Conj. Pehal definit in (·), quod quiescit in Jodh, ut קִים.

4. Præt. Pehil terminatur in Kûbbutz, ut: שָׁמַר, שָׁם, שָׁם.

5. Fu-

5. Futurum Pehal & Imperativus in Schu-
reck terminantur, ut **קֹוֹם**, **אֶקֹוֹם**.

Futurum interdum in יוּ, ut **אֶשׁוּר**, **יִהְיֶה**
in Futuro habet Kametz, ut **יִהְיֶה**.

Irregulare est **יִדְרוּן** pro **יִדְרוּן**.
pro **יִסְפִּין**.

Imperativus interdum in (·), ut **קֹוֹם**.
2. Plur. Foemin. in Imperativo **קֹוֹמְנָה** quan-
doque contractè invenitur **קֹוֹמָה**.

Totum Ithpehel in Kametz 169
definit, rarò in Hireck vel (··), ut:
מִתְקַם, **אֶתְקַם**, **אֶתְקַם**.

Not. 1. Tau characteristicum sub se etiam
quandoque habet Kametz, & ipsum verbum
terminatur in (-), ut **אֶתְקַם**.

2. Secunda Singular. Masculini Præteri-
ti Ithpehal sub secunda Radicali habet etiam
Zere vel Sæghol, ut **אֶתְצִידָהּ**,
אֶתְצִידָהּ.

3. 3. Plur. Præter. Ithpehal sub 2. Radicali communiter habet Kametz, interdum & (:)
vel (.), ut אֶתְרַמּוּ.

4. Verbum בִּין Jodh mobile habet in Ithpehal, quod duplici Jodh ferè significatur, ut אֶתְבִּיין & אֶתְבִּיין. Littera Beth interdum cum Patah notatur, ut: אֶתְבִּיין, interdum cum Kametz.

Irregulare est מִתְרַשׁ pro מִתְרַשׁ.

170 In Præterito Aphel terminativum Hireck vel Zere manet. Not. tamen in 2. persona utriusque Generis & Numeri 1. Plural. Hireck in Zere mutari, ut:

אֶקְמְנָה, אֶקְמִיתָ, אֶקְמִיתוּ, אֶקְמִי.

171 Prima Singularis Præt. Aphel terminatur in Sæghol vel (.), ut אֶקְיִמְרָה, אֶקְיִמְרָה.

172 Manet & nonnunquam characteristicum He, ut מִהָקִים.

TYPUS

TYPUS QUIESCENTIUM

SECUNDA RADICALI.

PRÆTERITUM.

ITHPEHAL.

PEHAL.

אתקמו	אתקם	קמו	קם
אתקמא	אתקמת	קמא	קמת
אתקמתון	אתקמת	קמתון	קמתת
אתקמתן	אתקמת	קמתן	קמת
אתקמנא	אתקמת	קמנא	קמת

FUTURUM.

נתקם	אתקם	נקום	אקום
תתקמון	תתקם	תקומון	תקום
תתקמן	תתקמין	תקומין	תקומין
יתקמון	יתקם	יקומון	יקום
יתקמן	תתקם	יקומין	תקום

IMPERATIVUS.

אתקמו	אתקם	קומו	קום
אתקמנא	אתקמי	קומנא	קומי

INFINITIVUS.

מִקָּם מִקָּם מִקָּם מִקָּם

PARTICIPIUM.

BENONI.

BENONI.

מִתְקָם קִימִין קָם

מִתְקָמִי קִימִין קִימִי

PARTICIPIUM.

PEHIL.

שִׁתְקָמִין קִימִין קִים

שִׁתְקָמִי קִימִין קִימִי

APHEL.

FUTUR.

PRÆT.

אֶקִּים אֶקִּים אֶקִּים אֶקִּים

תִּקְיִמֶנּוּ תִּקְיִם אֶקִּימָא אֶקִּימַת

תִּקְיִמְנִי תִּקְיִמִי אֶקִּימְתוּן אֶקִּימַת

יִקְיִמוּן יִקְיִם אֶקִּימְתוּן אֶקִּימַת

יִקְיִמְנִי יִקְיִם אֶקִּימְנָא אֶקִּימַת

IMPERATIVUS.

אֶקִּימוּ אֶקִּים

אֶקִּימְנִי אֶקִּימִי

INFI-

INFINITIVUS.

מִקְמָן

PARTICIPIIUM

BENONI.

מִקְמָן	מִקְמָן	מִקְמָן	מִקְמָן
מִקְמָן	מִקְמָן	מִקְמָן	מִקְמָן

LAMEDH ALEPH.

Omnia Præterita terminantur in Jodh. 173

Not. 1. Peal habet quatuor terminationes quæ promiscuè usurpantur.

Verbum שָׁתִי gaudet Prosthesi אָ נָ & dicitur אֲשָׁתִי per totum Præt. Pehal; Sic & אָבִירִי.

Not. 2. Jodh in Ithpehel & Pahel quiescit in Hireck vel Zere.

3. In Ithpahal in אָבִירִי.

Not. אָבִירִי hîc variè punctatur, אָבִירִי, אָבִירִי.

4. Aphel in אָבִירִי. Not. Verbum אָבִירִי facit אָבִירִי & אָבִירִי.

F 5 Omnia

184 Omnia Futura terminantur

in נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה.

ut: יִקְרָא, יִכְרָה, אֶבְעֵי, אֶגְלִי.

Ithpahal verò in נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. autem
facit אֶתְסִי & אֶתְסִי. Ab אֶתִי legitur tan-
tùm יִתְיַתֵּן & יִתְיַתֵּן.

Not. חִיָּי patitur in Fut. Pehal apoco-
pen, & dicitur אֶתִי, אֶתִי. Sic & אֶשְׁתִּי
facit תִּשְׁתַּת & תִּשְׁתַּת.

Irregulare est תִּהְיֶה, qvòd facit אֶהְיֶה, qvòd facit אֶהְיֶה
vel תִּהְיֶה vel תִּהְיֶה, יהוה vel יהוה, תהוה
יהוה, תהוה & תהוה, תהוה vel תהוה, יהוה.

185 Imperativus Pehal termina-

tur promiscuè in נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה. נ.ה.

ut קְרֵא, גְּלֵא, גְּלֵא, גְּלֵא.

Secunda Foem. Sing. exit in א.ה. vel נ.ה. ut
חֲמִי, גְּלֵא.

Anomala sunt: אֶשְׁתִּי pro אֶשְׁתִּי.

תִּהְיֶה

veni v. **וָנִי** veni f. **וָנִי** & **וָנִי** venite.
וָנִי esto.

Ithpehal in **וָנִי** 186

Pahel & Aphel in **וָנִי**, **וָנִי**. Spe- 187
ciale est **וָנִי**.

Patitur Imperativus Paël quandoque Apocopen, ut **וָנִי**, **וָנִי**. Verbum **וָנִי** facit **וָנִי** & **וָנִי** in Aphel.

Ithpahal in **וָנִי** & sub Aleph 188
formativo est (**וָנִי**) vel (**וָנִי**).

Infinitivus Pehal terminatur 189
in **וָנִי**, caracteristico Mem præfixo, vel in **וָנִי**, vel **וָנִי**, ut **וָנִי**,
וָנִי. Est & cum Aleph paragogico ad Jodh, & tunc Zere
in Scheva mutatur,
ut **וָנִי**.

Mem

Mem præformativum rarò abjicitur, ut
 לֵאמֹר־עֲשֵׂה־לִּי־עֵצָה.

Irregularia sunt מִיתִי, מִיתָא, מֵאֲתִי
 מֵחִי pro מֵחִי & מֵחִי. אֲתָא ab מִיתָא
 חֵי.

Reliqui Infinitivi in אֲוֵי.

Not. Infinitivus Pahel quandoque termi-
 natur in ׀ præcedente Vav holem, ut תִּנְוִי
 vel in ׀, ut רִצִּוִי.

2. Aphel Aleph nonnunquam mutat in
 Jodh, ut הַשְׁנוֹרֵי. אֲחֵא est חֵי.

190 Participium Benoni Peal ter-
 minatur in ׀, ׀, ׀, ut:

אֲתִי, צִבִּי, רִמִּי.

191 Ithpehal & Ithpahal in ׀, ׀.
 Benoni Pahel in ׀, Benoni
 Aphel in ׀, ׀, ׀. אֲחֵא v. est
 מֵחִי pro מֵחֵא.

Fœmi-

Fœminina formantur à Ma. 192
 sculinis י... mutando in Aleph,
 præcedente Scheva, ut יגלית
 est & (-) sub prima Radicali.

Pluralis Masculinorum utri- 193
 usque Participii formatur à suo
 singulari, mutando י in ין - ut
 ישתין, vel ישתין, אכלין, vel
 יאכלין, ut ישתין, vel ישתין,
 יקרן, vel יקרן, ut יקרן,
 מליין, ut מליין.

Pluralis Fœmininorum in u- 194
 troque Participio formatur à suo
 Singulari, mutando Aleph in
 Nun, ut יגלית ex יגלית, sub pri-
 ma quandoque est Patah.

Parti-

195 Participium Peil desinit in
 אֶלֶף, sub prima Radica-
 li regulariter est Scheva, inter-
 dum Hatephsæghol, ut גָּלִי & גְּלִי.
 קָרִי אֶלֶף irregularare est.

196 Foeminium S. formatur à
 Masculino, Aleph radicale mu-
 tando in יֵי præcedente Sche-
 va & Patah sub prima radicali,
 ut גְּלִיֵּי.

197 Augmenta consequentia syl-
 labica Aleph mutant in Jodh,
 quod per omnia Præterita ha-
 bet Zere, rarò Hireck, ut:
 גְּלִיֵּי, גְּלִיֵּי.

Not. Prima persona Sing. Præteritorum
 terminatur vel in יֵי vel יֵי, Jodh quiescen-
 te modò in Zere modò in Hireck, interdum
 & sub prima Radicali Peal est Kametz, ut
 אֶתְגְּלִיתִי, גְּלִיתִי, גְּלִיתִי.

Prima persona Præteriti Pahel patitur nonnunquam apocopen **אֶתְּ**, ut **גִּלְיָ**.

שׁוּיָ est analogon.

Huc refer Nun in 2da & tertia Fœm. Plur. Futurorum, quod Aleph radicale mutat in Jodh, præcedente Scheva, & sub se Kametz retinet, ut **תְּגִלְיָן**.

Not. In secunda Singul. Præteriti Pehal Jodh sub se quandoque habet Scheva mobile, & ante se Patah, ut **הוֹיָה**, **גִּלְיָה**. Irregulare est **רְבִיבָה** pro **רְבִיבָה**.

A syllabica augmenta Aleph 198 excludunt.

Not. Tertia Singular. Præteriti Pehal & Ithpehal terminatur in Kametz vel Patah, ut **הוֹרָה**, **גִּלְיָה**.

Pahel Jodh retinet præcedente Hireck, & terminatur in Patah, ut **גִּלְיָה**, interdum & Aleph interponitur, ut **עֲדִיאוֹרָה**, raro præcedit (:), ut **רְבִיבָה**.

Manet & Aleph nonnunquam in Pehal, ut **גִּלְיָה**. In Ithpehal mutatur in Jodh dagessan-

gessandum, præcedente Hireck, & desinit in Patah vel וּ, ut אֲתַחֲזִיאת, אֲתַכְרִיר.

2. In 3. Plur. Masc. Præteritorum, & 2. Plural. Masc. Imperativorum Vav quiescit in וּ vel וּ, ut: הָיוּ, גָּלוּ. Sæpè & Jodh interponitur, quod quiescit in Hireck, ut רָמְיוּ. Interferitur & Aleph, ut בְּלִיאוּ, אֲתַגְלִיאוּ.

3. Plur. Fœminin. Aleph radicale retinet præcedente Kametz in Peal; In Ithpehal & Pahel præcedente Hireck, & ultimum servile Aleph in הִי mutatur, ut גְּלִיאוּ, אֲתַגְלִיאוּ. Pro He in fine est etiam Nun, ut הִוָּאן.

Aleph radicale nonnunquam mutatur in Jodh dagessandum præcedente Hireck, & tunc Aleph servile in fine manet, ut בְּכִינִי, בְּכִינִי, quod in Venetis est בְּכִינִי, in Jonathane בְּכִינִין.

Huc refer וּ Futur. in secunda Fœminin. Singul. & וּ in secunda & tertia Plural. Masculin., quæ excludunt Aleph, ita ut וּ suum Hireck retineat, וּ verò וּ in וּ mutet, ut תִּגְלוּן vel וּ retineat, ut תִּגְלוּן.

2. נִּי Imperativi, quod similiter Aleph
 radicale excludit, ut גִּלְכָנִי. Aleph radi-
 cale interdum etiam manet, ut: גִּלְאֲנִי:
 Dicitur & per Apocopen גִּלְן & per Patah
 קָרוּ.

Ophal inusitatum est. Apud 200
 Danielelem duo tantum exempla
 occurrunt, ut הִיתִיר adductus
 est, הִיתִי adducti sunt, ab אִתָּה.

Sequitur

TYPUS QUIESCEN-
 TIUM LAMEDH
 HE.

G

PRÆ-

PRÆTERITUM.

ITHPEHAL.

PEHAL.

אתגלו	אתגלי	גלו	גלי
אתגליאה	אתגלית	גליאה	גליה
אתגליתון	אתגלית	גליתון	גלית
אתגליתן	אתגלית	גליתן	גלית
אתגלוינא	אתגליתוי	גלוינא	גליתוי גלית

FUTURUM.

נתגלי	אתגלי	נגלי	אגלי
תתגלון	תתגלי	תתגלון	תתגלי
תתגלון	תתגלון	תתגלון	תתגלון
יתגלון	יתגלי	יתגלון	יתגלי
יתגלון	תתגלי	יתגלון	תתגלי

IMPERATIVUS.

אתגליו	אתגלי	גלו	גלי	גלי
אתגלנא	אתגלא	גלנא	גלא	גלא

INFINITIVUS.

אתגלאר	מגלא	מגלי
--------	------	------

PAR-

PARTICIPIIUM.

BENONI.

מתגלון	מתגלי	גלון	גלא
מתגלון	מתגלויא	גלון	גלויא

PARTICIPIIUM.

PEHIL.

גלון	גלא לי
גלון	גלויא

PRÆTERITUM.

PAHEL.

אתגליו	אתגלי	גליו	גלו גלו
אתגלויא	אתגלות	גלויאה	גלות
אתגליותון	אתגלות	גליותון	גלות לי
אתגליותון	אתגלות	גליותון	גלות
	אתגליותו	גלוינא	גלותו לו

FUTURUM.

נתגלי	אתגלי	נגלי	אגלי
תתגלון	תתגלי	תגלון	תגלי
תתגלון	תתגלון	תגלון	תגלון
יתגלון	יתגלי	וגלון	וגלי
יתגלון	תתגלי	וגלון	תגלי

G 2

IMPE-

IMPERATIVUS.

אתגלוי	אתגלוי	גלוי	גלוי
אתגלוי	אתגלא	גלוי	גלא

INFINITIVUS.

אתגלוי	אתגלאה	גלוי	גלאה
--------	--------	------	------

PARTICIPIIUM.

BENONI.

מתגלוי	מתגלוי לוי	מתגלוי	מתגלוי לוי
מתגלוי	מתגלוי	מתגלוי	מתגלוי

PARTICIPIIUM.

PEHIL.

מתגלוי	מתגלוי
מתגלוי	מתגלוי

APHEL.

FUTURUM.

PRÆTER.

תגלוי	תגלוי	תגלוי	תגלוי
תגלוי	תגלוי	תגלוי	תגלוי
תגלוי	תגלוי	תגלוי	תגלוי
תגלוי	תגלוי	תגלוי	תגלוי
תגלוי	תגלוי	תגלוי	תגלוי

IMPE-

IMPERATIVUS.

אַגְלוּ אַגְלוּ אַגְלוּ אַגְלוּ
אַגְלוּנִי אַגְלוּנִי

INFINITIVUS.

אַגְלוּנִי אַגְלוּנִי

PARTICIPIIUM.

PEHIL.

BENONI.

מַגְלוּ מַגְלוּ מַגְלוּ מַגְלוּ
מַגְלוּ מַגְלוּ מַגְלוּ מַגְלוּ

Quæ dupliciter imperfecta sunt, utramque anomalian simul sustinent.

Non igitur novæ hîc sunt cuedendæ regulæ, sed superius traditæ ritè adhibendæ.



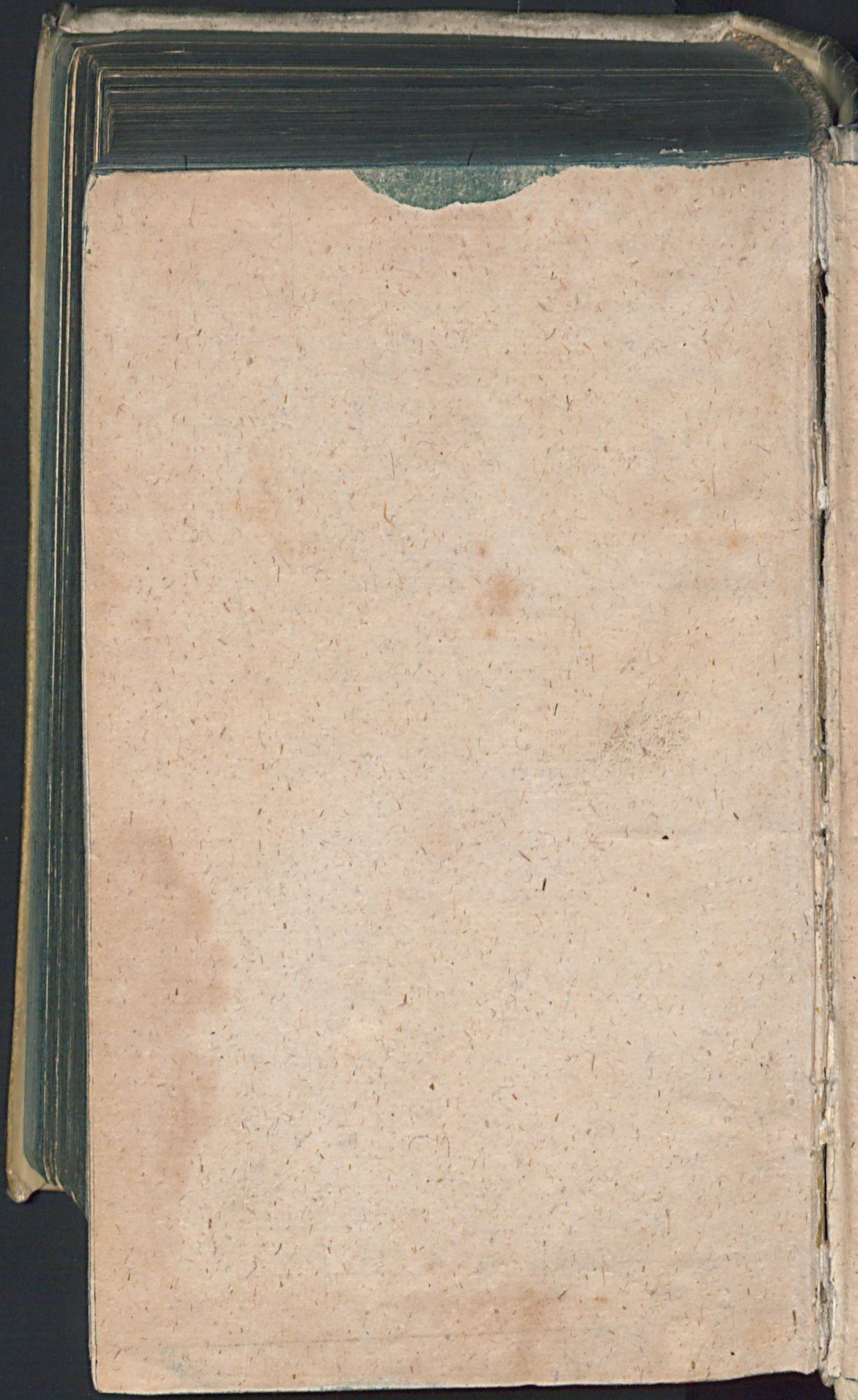
Triples anomalia locum ha-
bere nequit, sicuti nec conti-
gua h. e. primæ & secundæ Ra-
dicalis, vel secundæ & tertiæ.

כָּרוּךְ בּוֹיָתוֹ לְיַעֲקֹב כֹּחַ וְלֵאמֹן אֲזַכִּיר
עֲצֵמָה וְרַבָּה:



Quæ dupliciter imperfecta
sunt, utramque anomalam
non continent.
Non igitur novæ hic sunt
quædam regulæ, sed repetenda
quæ ante adhibenda.



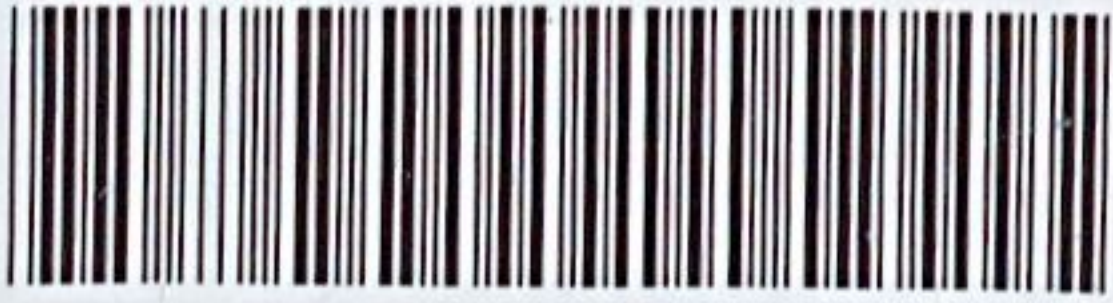


Ung JA 139

ULB Halle

3

002 265 419

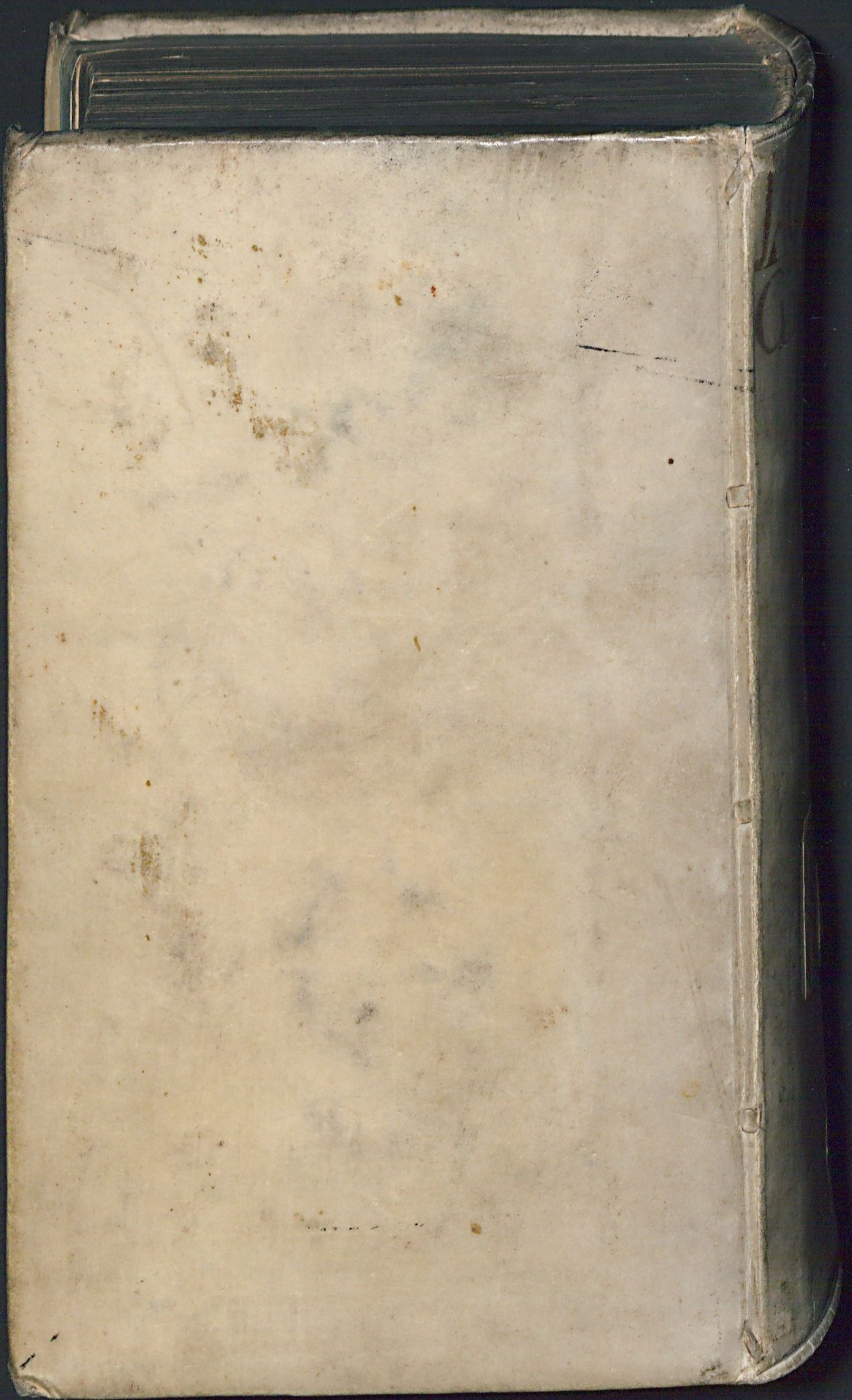


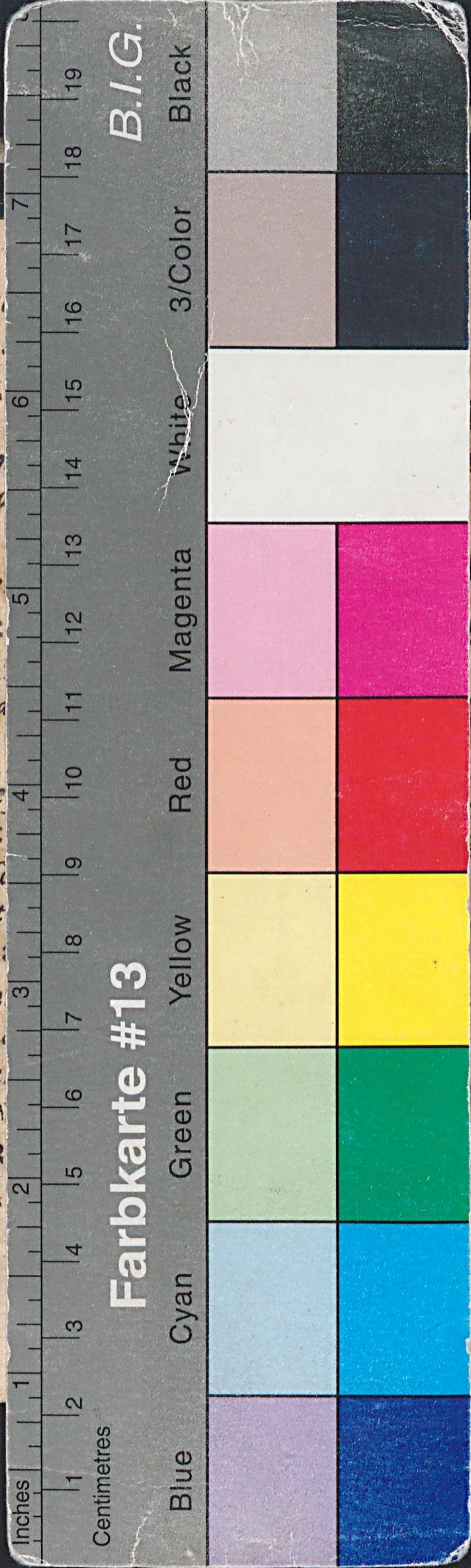
Sb.

VD 77

[Handwritten scribble]

-7-





VIDIS, GRAFUN.
FALCOBURGO
MARCHICI,

**ARITHMETICA
ALDAICA,**

do adeò facili

, ut quis proprio
ne manufactore hanc
gvam addiscere
possit.



TTEBERGÆ,
PHILIPPI FUHRMANNI,
liopolæ Lipsiensis.

HEI HENCKELII, Acad. Typogr.
NO M. DC. LXX.